

Länsstyrelserna

Mottagande och etablering av nyanlända 2018

Lägesbilder från kommuner och landsting oktober 2018

För mer information kontakta
avdelningen för social utveckling
Länsstyrelsen Stockholm
Tfn: 010-223 10 00

Foto: Camilla Zilo

Utgivningsår: 2018
ISBN: 978-91-7281-839-2

Dnr: 851-8551-2018

Du hittar rapporten på din länsstyrelses webbplats

Innehåll

Uppdraget	5
Sammanfattning	6
Inledning	8
Metod	9
Genomförande	10
Bortfall	10
Vad säger resultaten?	10
Resultatredovisning – enkäten till kommunerna	11
Socialtjänst och överförmyndarverksamhet – resultatredovisning .	11
Socialtjänstens barn- och ungdomsverksamhet	11
Övrig socialtjänst	12
Överförmyndarverksamhet	12
Vilka är orsakerna till påverkan?	13
Skola och utbildning	16
Vilka är orsakerna till påverkan?	20
Bosättning av nyanlända – resultatredovisning	24
Permanent bostäder	24
Förutsättningar för etablering och integration	26
Hållbara bostadslösningar	26
Undanträngningseffekter.....	27
Förutsättningar – boendesituationen självbosatta	28
Bosättning – självbosatta	29
Bosättning av nyanlända och bedömning av beredskap och kapacitet	29
Resultatredovisning– enkäten till landsting/regioner	32
Primärvård	32
Akutsjukvård	33
Tandvård.....	33
Barn- och mödravård.....	34
Psykiatri	35
Barn- och ungdomspsykiatri	36
Annan vård	36
Vilka är orsakerna till påverkan?	37
Bilaga 1	41
Lägesbilderna presenterade i kartor	42

Uppdraget

Enligt 2018 års regleringsbrev ska länsstyrelserna ta fram och sammanställa lägesbilder för kommuner och landsting i respektive län avseende vilken påverkan som aktuella förändringar i antal asylsökande och nyanlända har för verksamheterna inom socialtjänst, skola och utbildning samt hälso- och sjukvård. Uppdraget ska genomföras utifrån behov och förutsättningar hos flickor och pojkar, kvinnor och män. Lägesbilden ska även omfatta en bedömning av beredskap och kapacitet i förhållande till lagen (2016:38) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning.

Länsstyrelsen i Jönköpings län ska samordna redovisningen och lämna en samlad rapport för samtliga länsstyrelser, med rapporter från respektive länsstyrelse som bilagor. Rapporten ska redovisas till regeringen (Arbetsmarknadsdepartementet) senast 19 oktober 2018.

Rapporten har tagits fram gemensamt av länsstyrelserna.

Detta ärende har beslutats av länsråd Anneli Wirtén efter föredragning av Ciya Karim. I den slutgiltiga handläggningen av ärendet deltog Lars Göran Brandt, Mats Brandström, Emanuel Hort, Annelie Rostedt och Elin Blomberg.

Anneli Wirtén

Länsråd, Länsstyrelsen i Jönköpings län

Sammanfattning

I denna återrapportering redovisar länsstyrelserna lägesbilder för kommuner och landsting avseende vilken påverkan som aktuella förändringar i antal asylsökande och nyanlända har för ett antal verksamheter. Återrapporten bygger på enkätsvar från kommuner och landsting och skriftliga lägesbilda-rapporter från varje länsstyrelse utifrån inkomna svar inom respektive län. Enkäten består av bedömningsfrågor. Kommunerna ska bedöma belastningen på socialtjänsten och överförmyndarverksamheten samt inom skola och utbildning. Landstingen/regionerna ska bedöma belastningen på ett antal verksamheter inom hälso- och sjukvårdsområdet. I enkäten till kommunerna finns även ett antal påståenden som de ska ta ställning till avseende bosättning av nyanlända.

Enkätsvaren ska inte betraktas som objektiva men de ger en samlad lägesbilda-bedömning och kan ses som en sorts temperaturmätare på verksamheterna. Det är fjärde gången som länsstyrelserna sammanställer lägesbilder. Resultaten för socialtjänsten, överförmyndarverksamheten och för skola och utbildning samt inom hälso- och sjukvården har jämförts med resultaten i mätningen april 2018 och hösten 2017. För påståendena om bosättning av nyanlända har resultaten jämförts med mätningen i april men till följd av vissa ändringar i frågeställningarna inte med hösten 2017. I denna mätning finns också en separat resultatredovisning för storstadslänen avseende fyra påståenden om bosättning av anvisade nyanlända, utifrån att över 60 procent anvisas till Stockholms län, Västra Götalands län och Skåne län.

Enkätsvaren visar att kommunernas samlade bedömning är att nivån av påverkan minskat inom socialtjänstens barn- och ungdomsverksamhet och på överförmyndarverksamheten, men ökat avseende verksamheten inom övrig socialtjänst. Inom området skola och utbildning är bedömningen att påverkan har minskat på förskoleverksamheten och sfi. Resultaten för grundskolan, gymnasieskolan och vuxenutbildningen är inte entydiga utan pekar på att påverkansnivån i stort sett varit på samma nivå jämfört med för ett år sedan samtidigt som en marginell minskning går att utläsa.

Beträffande bosättning av nyanlända visar resultaten på inga eller marginella förändringar vad gäller påståendena om att (1) förutsättningar för etablering och integration för anvisade är goda, (2) undanträngningseffekter, (3) kommunen arbetar aktivt för att skapa hållbara bostadslösningar för anvisade nyanlända samt (4) kommunens arbete med bosättning av nyanlända innefattar självbosatta.

För påståendena om att (5) kommunen erbjuder anvisade nyanlända permanenta bostäder och att (6) boendesituationen för självbosatta ger goda förutsättningar för etablering och integration visar resultaten på en förändring. Vad gäller permanenta bostäder instämmer en minskad andel

kommuner helt i påståendet. Parallellt med det instämmer en högre andel inte alls i påståendet.

Rörande permanenta bostäder visar enkätsvaren på att en högre andel kommuner har uppfattningen att nyanlända inte erbjuds permanenta bostäder. Avseende påståendet att boendesituationen för självbosatta ger goda förutsättningar för etablering och integration visar svaren på att en högre andel kommuner jämfört med tidigare har uppfattningen att boendesituationen delvis ger goda förutsättningar för etablering och integration.

Resultaten för storstadslänen jämfört med riket visar att Västra Götaland läns resultat i stort sett följer de nationella resultaten medan resultaten för Stockholm och Skåne län avviker, främst vad gäller att erbjuda permanenta bostäder och att aktivt arbeta för att skapa hållbara bostadslösningar för anvisade nyanlända.

Landstingens/regionernas samlade bedömningar om verksamheter inom hälso- och sjukvård pekar på att nivån av påverkan har minskat vad gäller akutsjukvården, tandvården, barn- och ungdomspsykiatri och annan vård, medan den marginellt har ökat inom primärvården. De sammanvägda resultaten inom psykiatri och barn- och mödravården är i stort sett oförändrade, där flertalet av landstingen/regionerna bedömer nivån av påverkan som måttlig, både i de tidigare mätningarna och i denna mätning.

Inledning

Uppdraget att ta fram lägesbilder fick länsstyrelserna första gången genom regeringens regleringsbrev för 2017. Lägesbilderna ska rapporteras vid två tillfällen under året och vid behov. Det är fjärde gången som länsstyrelserna tar fram och sammanställer lägesbilder genom enkätfrågor till kommuner och landsting/regioner. Denna lägesbildsrapport avser 2018 års tredje kvartal, det vill säga den 1 juli till den 30 september 2018.

Rapportens disposition är enligt följande: Resultatredovisningen följer enkäternas innehållsstruktur. I den första delen presenteras resultaten från kommunenkäten. Efter varje delområde finns en sammanfattning av de orsaker till påverkan på verksamheterna som framgår från länsstyrelsernas länsrapporter.

I den andra delen presenteras resultaten från enkäten till landsting/regioner och även här utgör länsrapporterna underlag för sammanfattningen av orsakerna till påverkan på verksamheterna.

Sist i rapporten finns lägesbilderna presenterade i kartor.

Metod

För att följa upp graden av påverkan har länsstyrelserna tagit fram två enkäter. Den ena avser kommunal verksamhet och omfattar 14 frågor och den andra landstingens/regionernas verksamhet och omfattar sju frågor.

Graden av påverkan för verksamheterna har landstingen/regionerna fått värdera utifrån kriterierna i nedan tabell. Kommunerna har fått värdera åtta av de fjorton bedömningsfrågorna utifrån kriterierna i tabellen. De åtta frågorna avser socialtjänst, överförmyndarverksamhet samt skola och utbildning.

Påverkan	Kriterier
Ingen påverkan	Följande tre kriterier uppfyllda: Verksamheten genomförs enligt plan, lagstadgade och andra krav uppfylls. Tillgängliga resurser är tillräckliga. Belastningen på personal eller funktioner/verksamheter ej övermäktig.
Måttlig påverkan	En eller två av kriterierna för "betydande påverkan" är uppfyllda.
Betydande påverkan	Följande tre kriterier uppfyllda: Verksamheten genomförs delvis enligt plan, lagstadgade och andra krav uppfylls endast till del. Tillgängliga resurser är ansträngda. Belastningen på personal eller funktioner/verksamheter börjar bli övermäktig.
Allvarlig påverkan	En eller två av kriterierna för "kritisk påverkan" är uppfyllda.
Kritisk påverkan	Följande tre kriterier uppfyllda: Verksamheten kan ej genomföras enligt plan, lagstadgade och andra krav uppfylls ej. Tillgängliga resurser är uttömda och nya kan ej tillföras eller omfördelas. Belastningen på personal eller funktioner/verksamheter är övermäktig.

Frågorna om bosättning av nyanlända omfattar sex framlagda påståenden där kommunerna har fått ange hur väl de instämmer i påståendet utifrån en skala från "Instämmer helt" till "Instämmer inte alls".

Utöver bedömningsfrågorna finns i både kommunenkäten och enkäten till landsting/regioner möjlighet att lämna kommentarer till respektive fråga samt genom fritextsvar beskriva utmaningar och konsekvenser för verksamheterna utifrån behov och förutsättningar hos flickor och pojkar, kvinnor och män.

Jämfört med de tidigare undersökningarna är enkätfrågorna i denna mätning identiska med uppföljningen våren 2018 men liknar även de frågor som funnits i de två uppföljningarna som genomfördes under 2017.

Jämförelse med de tidigare undersökningarna har gjorts i vissa fall, dock med försiktighet och enbart när frågor har varit formulerade på exakt samma sätt.

Genomförande

Varje länsstyrelse har under perioden augusti till september distribuerat enkäterna till sina respektive kommuner och landsting/region och sammanställt enkätsvaren i form av siffror. Sammanställningen av enkätsvaren i siffror har utgjort underlag för framtagande av diagram och kartor. Varje länsstyrelse har även utifrån inkomna svar lämnat en skriftlig lägesbilsrapport för sitt län, bilaga 1.

Länsstyrelsernas skriftliga lägesbilsrapporter samt framtagna diagram och kartor utgör underlag för denna samlade rapport.

Bortfall

Enkäterna distribuerades till samtliga 290 kommuner och 21 landsting/regioner augusti–september 2018. 276 kommuner har svarat på enkäten och det ger en svarsfrekvens på 95 procent. Enkätfrågorna är dock i vissa fall endast delvis besvarade. Svarsfrekvensen för de enskilda frågorna skiljer sig åt och ligger som lägst på 82 procent och som högst på 94 procent. Av 21 landsting/regioner har 20 svarat på enkäten vilket ger en svarsfrekvensen på 95 procent. Enkätsvaren är även här i vissa fall inte fullständiga. Svarsfrekvensen för enskilda frågor ligger som lägst på 86 procent och som högst på 95 procent.

Vad säger resultaten?

Kommunerna och landstingen/regionerna har svarat på bedömningsfrågor där de har värderat och gett sin uppfattning om graden av påverkan inom ett visst verksamhetsområde alternativt sin uppfattning om vissa uppställda påståenden. Länsstyrelsens kriterier för bedömningen av graden på påverkan verkar i vissa fall inte ha använts och verkar till viss del ha tolkats olika. Bedömningarna kan dessutom ha färgats av vem/vilka inom varje enskild kommun eller landsting/region som besvarat enkäten. Således kan bedömningarna inte ses som objektiva eller helt jämförbara men förmedlar ändå en nulägesbild som kan ses som en sorts temperaturmätare på verksamheterna.

Eftersom syftet med undersökningen är att få en bild av vilka förhållanden som ökar belastningen på olika verksamheter fångar resultaten inte de positiva erfarenheterna av mottagandet av nyanlända.

Resultatredovisning – enkäten till kommunerna

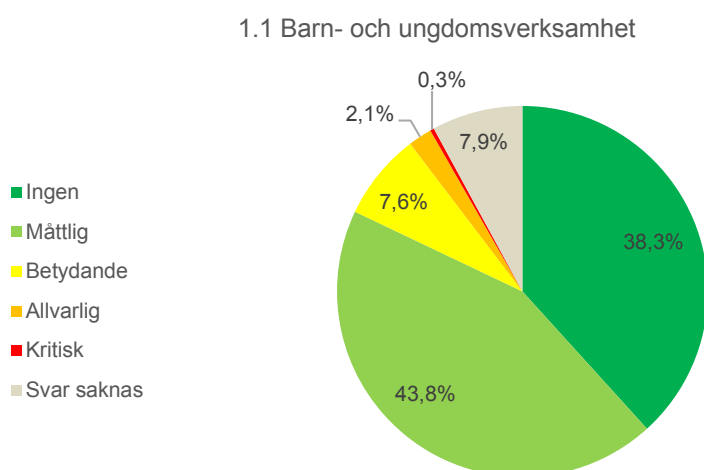
Socialtjänst och överförmyndarverksamhet – resultatredovisning

I denna del av enkäten finns tre frågor. Svartfrekvensen ligger på 92 procent avseende både frågan om socialtjänstens barn- och ungdomsverksamhet och frågan om socialtjänstens övriga verksamhet. Svartfrekvensen avseende överförmyndarverksamhet ligger på 82 procent.

Socialtjänstens barn- och ungdomsverksamhet

38 procent av Sveriges kommuner bedömer ingen påverkan på socialtjänstens barn- och ungdomsverksamhet till följd av aktuella förändringar i antalet asylsökande och nyanlända. Nästan hälften 44 procent bedömer en måttlig påverkan på verksamheten. 8 procent anger att påverkan är betydande, medan 2 procent anger att påverkan på verksamheten är antingen allvarlig eller kritisk. Jämfört med mätningen i april 2018 och oktober 2017 har antalet kommuner som bedömer ingen påverkan på verksamheten successivt ökat från 25 procent för ett år sedan till 34 procent i april och 38 procent i denna mätning. Andelen som uppger måttlig påverkan är på ungefär samma nivå under de tre mätperioderna, ca 44 procent. Andelen som uppger antingen allvarlig eller kritisk påverkan har successivt minskat från 5 procent för ett år sedan till 3 procent i april till 2 procent i denna mätning.

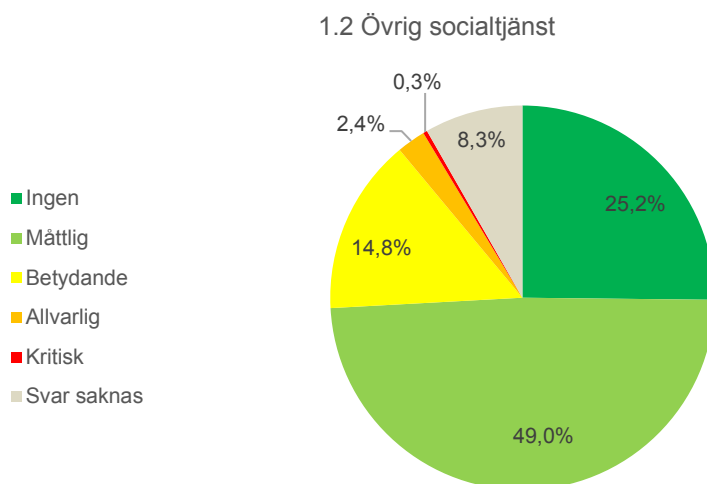
Tabell 1.1 Nivå av påverkan på socialtjänstens barn- och ungdomsverksamhet

Övrig socialtjänst

Andelen kommuner som uppger ingen påverkan på socialtjänstens övriga verksamhet är 25 procent, 49 procent uppger måttlig påverkan, 15 procent betydande påverkan och ca 3 procent uppger antingen allvarlig eller kritisk påverkan. Jämfört med mätningen i april månad har andelen som uppger ingen påverkan minskat och andelen som uppger måttlig påverkan har ökat. I april uppgav 33 procent ingen påverkan och 41 procent måttlig påverkan. Andelen som bedömer ingen påverkan har även minskat i förhållande till resultaten för ett år sedan, då var andelen som uppgav ingen påverkan 27 procent och andelen som uppgav måttlig påverkan var 45 procent. Andelen kommuner som anger att påverkan på verksamheten är betydande är på ungefär samma nivå medan andelen som uppger allvarlig eller kritisk påverkan har varierat under de tre mätperioderna. Oktober 2017 låg andelen på 3 procent, sjönk sedan till 2 procent i april och har ökat igen till 3 procent i denna mätning.

Tabell 1.2 Nivå av påverkan på socialtjänstens övriga verksamhet

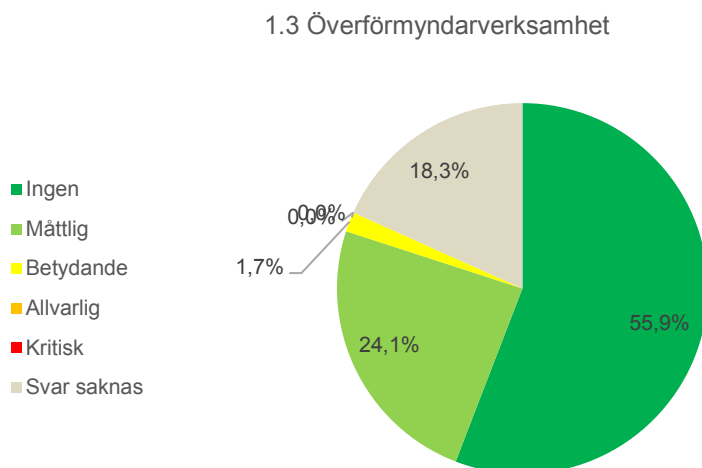

Överförmyndarverksamhet

Vad gäller överförmyndarverksamheten i kommunerna anger 56 procent av landets kommuner ingen påverkan på verksamheten. I april månad var motsvarande andel 42 procent och 41 procent för ett år sedan. Även andelen som uppger måttlig påverkan samt betydande påverkan har successivt minskat under de tre mätperioderna. För ett år sedan var andelen som uppgav måttlig påverkan 37 procent, vilket minskade i april till 27 procent och till 24 procent i denna mätning. Andelen som uppger betydande påverkan har

minskat från 7 procent för ett år sedan till 5 procent i april och 2 procent i denna mätning. Ingen kommun uppger allvarlig eller kritisk påverkan vilket förekom i de tidigare mätningarna.

Tabell 1.3 Överförmyndarverksamhet

Vilka är orsakerna till påverkan?

Resultatredovisningen visar att nivån av påverkan bedöms i stort sett ha minskat på socialtjänstens barn och ungdomsverksamhet och påvisar även en betydlig minskning vad gäller överförmyndarverksamheten. Graden av påverkan på övrig socialtjänst bedöms däremot ha ökat. Andelen kommuner som uppger ingen påverkan har minskat till förmån för svarsalternativet måttlig påverkan. Den förändring som i länsrapporterna främst lyfts fram sedan förra mätperioden i april är den så kallade gymnasielagen och dess effekter vilket i viss mån kan förklara orsaken till kommunernas bedömning av nivå av påverkan på övrig socialtjänst. Utmaningarna kopplade till gymnasielagen uppges vara otydlig ansvarsfördelning främst avseende boendefrågan samt ökad psykisk ohälsa bland målgruppen, till följd av osäkerheten som rådde kring lagändringen samt att kommunerna utan förberedelse under sommarmånaderna behövde ställa om och upparbeta rutiner för handläggning av ekonomiskt bistånd enligt LMA till målgruppen. Jämfört med tidigare mätningar är orsak för påverkan på verksamheterna som lyfts fram i denna mätning i stort sett detsamma som i föregående mätning. I det följande redogörs utmaningarna som flertalet län främst lyft fram.

Förändringar på lagstiftningsområdet och regelverk

Regelverket kring gymnasielagen upplevs som komplext och har varit tidskrävande för kommunerna att sätta sig in. Oklarheterna kring lagändringen är ett exempel på förändringar som kommunerna behöver hantera utan att kunna överblicka konsekvenserna för verksamheten. Kommunerna upplever en otydlighet kring ansvarsfördelningen vilket uppges försvåra kommunernas planering och genomförandet av sitt uppdrag och leder till att kommuner hanterar frågor om till exempel boende och skolgång olika. Generellt förmedlas att ständiga och snabba förändringar på lagstiftningsområdet och i regelverk försvårar förutsebarheten och kommunernas planeringsförutsättning samt skapar stress och oro hos både målgruppen och personalen.

Omställningsarbete

Genomförandet av organisationsförändringar för att matcha ett minskat inflöde av ensamkommande barn och lägre ersättningsnivåer har lyfts även i de tidigare rapporteringarna. Bilden som framträder är att omställningsarbetet hunnit olika långt och påverkar kommunerna olika. Det som många tar upp är att avvecklingen av verksamheter påverkar kommunernas möjligheter att upprätthålla beredskap och kapacitet för mottagandet. Det finns exempel på kommuner som på grund av ett för lågt mottagande har avvecklat sina verksamheter och som påtalar att de skulle ha svårt att hitta lämpliga placeringar för enstaka anvisningar av ensamkommande barn. Oro uttrycks hos många över kapaciteten att kunna hantera en plötslig framtida ökning. Kopplat till avvecklingen av verksamheter tar några län upp olika konsekvenser för personalen som till exempel ett ökat tryck på de verksamheter som finns kvar, svårigheter att erbjuda attraktiva tjänster, påverkan på arbetsmiljö och ökad psykisk ohälsa. Påverkan på överförmyndarverksamheten förklaras också främst av ändrade regler för de statliga ersättningarna som har lett till sänkt arvode till gode män vilket försvårar att behålla och rekrytera nya gode män. Många län tar även upp att beslut om åldersuppskrivning av ensamkommande barn är en utmaning för socialtjänsten som skapar merarbete och högre kostnader.

Bristen på bostäder

Boendesituationen för anknytningsärenden till f.d. ensamkommande barn påtalas av många län som en stor utmaning. Till följd av bristen på bostäder har många nyanlända svårt att komma in på den ordinarie bostadsmarknaden och uppsöker kommunen för hjälp. Socialtjänsten får i många fall lösa den akuta boendefrågan för både anknytningsärenden samt självbosatta som befinner sig i en ohållbar boendesituation. En del län uppger att familjeåterförening överlag har ökat där bostadsfrågan alltjämt är ett problem.

Andra konsekvenser av bostadsbristen som tas upp är att placeringstiderna för ensamkommande barn blir längre än vad som är nödvändigt på grund av att boendelösningar efter avslutad insats hos socialtjänsten saknas.

Fler hushåll med ekonomiskt bistånd

Flertalet län tar upp att antalet nyanlända som söker försörjningsstöd har ökat. Det har lett till en ökad ärendemängd och innebär högre kostnader för försörjningsstöd. De flesta förklarar ökningen med att nyanlända som avslutat etableringen inte har blivit självförsörjande och därmed söker försörjningsstöd. Andra tar upp att höga hyror leder till att anvisade nyanlända redan under etableringen kontinuerligt behöver kompletterande försörjningsstöd. Ökningen av anknytningsärenden uppges också vara orsak till ökade kostnader för försörjningsstöd. Som orsak nämns också ökade kostnader för den så kallade glappersättningen, där kommunen går in med försörjningsstöd mellan beviljat uppehållstillstånd och påbörjat etablering.

Sociala integrationsutmaningar

Ett antal län tar upp ökat antal ärenden till socialtjänsten inom området barn och familj där behovet av stöd och insatser för dessa individer och familjer är stort. I vissa fall beskrivs ärendena som mycket krävande och komplexa vilket ökar trycket på socialtjänstens samlade resurser som till exempel utredningsresurser, behov av skyddade boenden och höga kostnader för externa placeringar i familjehem och HVB (hem för vård och boende). Ärendena kan handla om orosanmälningar där barn misstänks ha bevittnat eller ha varit utsatta för våld eller att föräldrar brister i omsorg om barnen. Även relationsvåld nämns och specifikt hedersrelaterat våld och förtryck. Några behov av insatser som lyfts är föräldrastödsinsatser, samhällsorientering om könsroller och jämställdhet för målgruppen samt kompetensutveckling för socialtjänstens personal för att få större kunskap om kulturskillnader, om frågor som rör våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck och ökad kunskap om suicid. Ett län tar upp att det generellt behövs bättre möjlighet till samtalsstöd och psykiatrisk vård och att personal och gode män i dagsläget utan kompetens tar ett stort ansvar för personer som mår mycket dåligt och i vissa fall kan vara suicidbenägna.

Några län tar upp att fokus för socialtjänstens arbete är att skapa förutsättningar för nyanlända att integreras och bli självförsörjande. Det är en målsättning och utmaning för socialtjänsten.

Utmaningar kopplade till kvinnor/flickor och män/pojkars förutsättningar och behov

På frågan om utmaningar och konsekvenser för socialtjänstens verksamhet kopplat till särskilda förutsättningar eller behov hos flickor/kvinnor och pojkar/män tar länen i stort sett upp de frågor som står under rubriken integrationsutmaningar.

Några län tar även upp att det är svårare att hitta bra placeringsalternativ för ensamkommande flickor och att garantera trygghet för flickor framför allt i boenden där antalet flickor är lågt.

Vidare tas det upp att nyanlända kvinnor jämfört med männen har svårare att etablera sig på arbetsmarknaden och i större utsträckning än männen riskerar att bli försörjningsstödtagare. Föräldraledighet lyfts som en faktor som

motverkar nyanlända kvinnors etablering och att kvinnorna generellt har en lägre utbildningsnivå. Patriarkala familjestrukturer som hindrar att de fullt ut kan delta i etableringsinsatser och som förstärks ytterligare i segregerade områden tas också upp.

Vikten av att stärka kvinnornas språkutveckling och väg till egenförsörjning lyfts samt behovet av riktade insatser för att bl.a. motverka isolering. Det tas också upp att socialtjänsten behöver bli bättre på att främja jämställdhet i sitt arbetssätt genom att till exempel låta båda parter få skriva på hyreskontrakt och dela på försörjningsstöd.

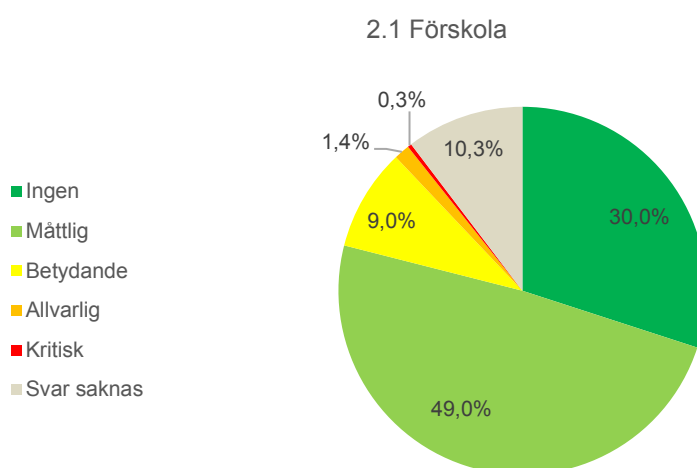
Skola och utbildning

I denna del av enkäten finns fem frågor om förskola, grundskola, gymnasium, sfi och övrig kommunal vuxenutbildning. Svarsfrekvensen för de enskilda frågorna skiljer sig åt och ligger mellan 89 och 91 procent.

Förskola

79 procent av kommunerna uppger ingen eller måttlig påverkan på förskoleverksamheten med anledning av antalet asylsökande och nyanlända förskolebarn vilket är en högre andel jämfört med de tidigare mätningarna. Andelen som uppger betydande påverkan är 9 procent och 2 procent uppger allvarlig eller kritisk påverkan. Jämfört med de tidigare mätningarna har andelen kommuner som uppgav betydande, allvarlig eller kritisk påverkan gradvis minskat.

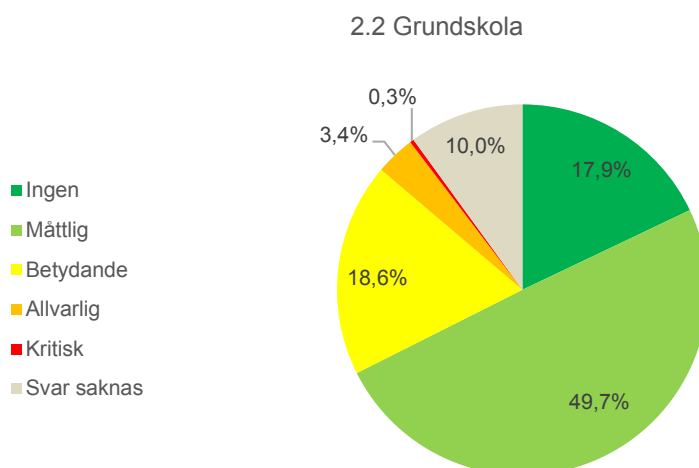
Tabell 2.1 Nivå av påverkan på förskoleverksamheten

Grundskola

Andelen kommuner som uppger ingen påverkan på grundskoleverksamheten är 18 procent. Motsvarande andel i mätningen i april var 16 procent och 13 procent i oktober 2017. Andelen kommuner som uppger ingen påverkan har således gradvis ökat. Ungefär hälften av kommunerna anger måttlig påverkan vilket varit fallet också i de tidigare mätningsperioderna. Andelen som uppger betydande påverkan var 17 procent i oktober 2017 och ökade till 21 procent i mätningen i april och har i denna mätning minskat till 19 procent. Andelen som uppger allvarlig eller kritisk påverkan ligger på 4 procent och ligger på samma nivå jämfört med april månad men har minskat något jämfört med oktober 2017, då motsvarande andel var 6 procent. Resultaten för grundskoleverksamheten är inte entydiga men pekar på en antingen något minskad nivå av påverkan eller att påverkan i stort sett varit på ungefär samma nivå under de olika mätperioderna.

Tabell 2.2 Nivå av påverkan på grundskoleverksamheten

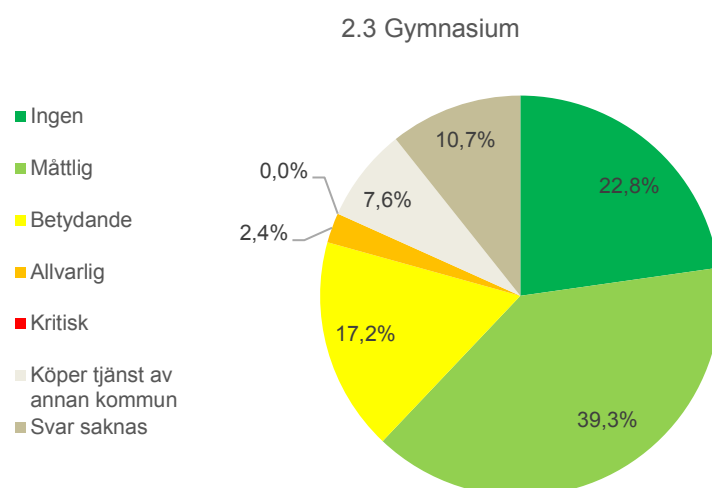

Gymnasium

Andelen kommuner som uppger ingen påverkan på gymnasieskolan är 23 procent och det är en större andel jämfört med 15 procent i april och 18 procent i oktober 2017. Andelen som uppger måttlig påverkan är 39 procent och har gradvis minskat. I april var motsvarande andel 41 procent och 45 procent för ett år sedan. Andelen som uppger betydande påverkan är 17 procent och har ökat jämfört med mätningen i april men minskat jämfört med mätningen i oktober 2017. I april uppgav 14 procent en betydande påverkan och i oktober var motsvarande andel 20 procent. Andelen som uppger allvarlig påverkan är 2 procent. Ingen kommun uppger kritisk

påverkan. I de tidigare mätningarna utgjorde allvarlig eller kritisk påverkan 4 procent i april och 5 procent för ett år sedan. Likt resultaten för grundskolan finns vissa variationer mellan de olika mättillfällena och i stort sett verkar påverkan på gymnasieskolan ha minskat eller ligga på ungefär samma nivå.

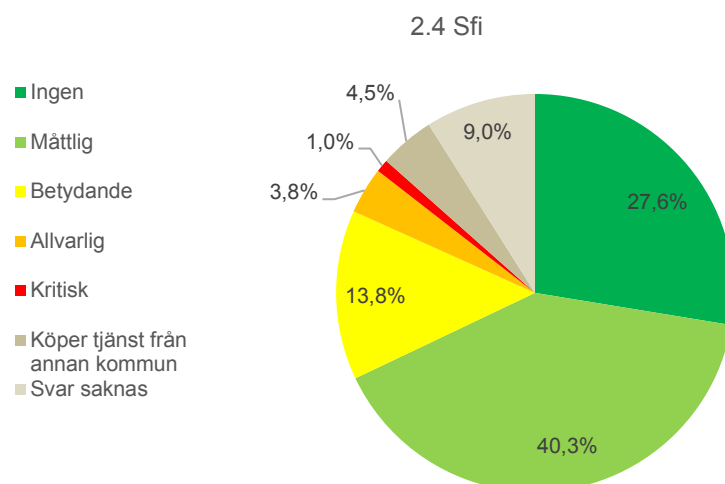
Tabell 2.3 Nivå av påverkan på gymnasieverksamheten

Sfi

Vad gäller sfi är andelen kommuner som uppger ingen påverkan på verksamheten 28 procent och är en högre andel jämfört med de tidigare mätningarna. I april var andelen som uppger ingen påverkan 15 procent och i oktober 2017 var andelen 18 procent. Andelen som uppger måttlig påverkan är 40 procent och ligger på ungefär samma nivå som de tidigare mätningarna. Andelen som uppger betydande påverkan är 14 procent och har minskat jämfört med de tidigare mätningarna. I april var motsvarande andel 18 procent och i oktober 2017 var andelen 23 procent. Andelen som uppger allvarlig eller kritisk påverkan är 4 procent och på samma nivå som i april men har sjunkit något jämfört med för ett år sedan, då motsvarande andel var 6 procent. Resultaten för sfi tyder på att nivån av påverkan gradvis har sjunkit.

Tabell 2.4 Nivå av påverkan på sfi-verksamheten

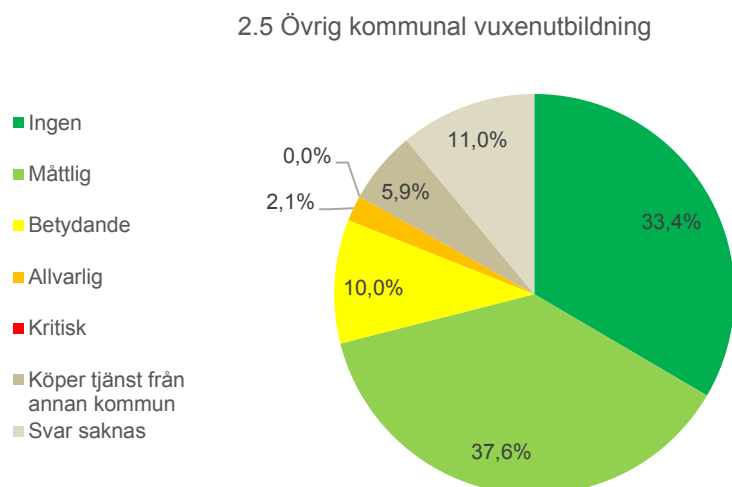

Övrig kommunal vuxenutbildning

33 procent av kommunerna uppger ingen påverkan på vuxenutbildningen, 38 procent uppger måttlig påverkan och 10 procent betydande påverkan samt 2 procent uppger allvarlig påverkan. Ingen kommun uppger kritisk påverkan. Jämfört med de två tidigare mätningarna har andelen kommuner som uppger betydande påverkan minskat från 13 procent oktober 2017 till 11 procent i april och är 10 procent i denna mätning. Andelen som uppger ingen påverkan har i denna mätning ökat jämfört med 25 procent i mätningen i april men minskat jämfört med oktober 2017, då motsvarande andel var 37 procent. Andelen som uppger måttlig påverkan och allvarlig eller kritisk påverkan har varit på ungefär samma nivå under tre mättillfällena.

Resultaten för vuxenutbildningen visar att sammantaget ungefär samma andelar uppger ingen eller måttlig påverkan samt allvarlig eller kritisk påverkan jämfört med för ett år sedan. Resultaten visar på en marginell minskad andel som uppger betydande påverkan och kan tyda på att graden av påverkan på vuxenutbildningen minskat något eller i stort sett är på samma nivå jämfört med de tidigare mättillfällena.

Tabell 2.5 Nivå av påverkan på den övriga kommunala vuxenutbildningen

Vilka är orsakerna till påverkan?

Resultatredovisningen visar att kommunernas samlade bedömningar pekar på att nivån av påverkan på förskoleverksamheten och sfi gradvis har minskat. Resultaten för grundskolan, gymnasieskolan och vuxenutbildningen är inte entydiga och pekar på en eventuell minskning av påverkansnivå eller att påverkan i stort sett varit på samma nivå jämfört med mätningarna i april och oktober 2017. Att resultaten inte tydlig pekar i en riktning skulle kunna förklaras av att nyanlända elever inte är jämnt fördelade över Sveriges kommuner eller på skolor inom samma kommun. Det finns skolor som knappt tagit emot nyanlända elever medan andra tagit emot ett stort antal vilket har betydelse för bedömningen av påverkansnivå. Av länsrapporterna kan man utläsa att små kommuner generellt upplever en högre påverkansgrad än stora kommuner. Kommuner där Migrationsverket har anläggningsboenden för asylsökande jämte kommuner med hög andel självbosatta kan också uppleva en högre nivå av påverkan.

Några utmaningar som anges som orsak för påverkan inom området skola och utbildning återkommer i länsrapporterna. I likhet med verksamheter inom socialtjänsten är den förändring som främst lyfts fram sedan förra mätperioden osäkerheten kring gymnasielagen. I det följande redovisas de främsta utmaningarna:

Svårplanerad verksamhet

En stor del av innehållet i länsrapporterna avseende området skola och utbildning beskriver olika omständigheter som försvårar planeringen av verksamheten och ställer höga krav på personalen.

En utmaning som lyfts fram är svårigheten att prognosticera antalet barn som ska börja i förskolan och i skolan inför skolstart. Elevantalet kan skifta snabbt och ställer stora krav på flexibilitet att snabbt ställa om och anpassa verksamheter efter behoven. Anledningen till de snabba ökningarna och minskningarna anges bero på stor rörlighet inom gruppen men också på att Migrationsverket kan placera eller omplacera asylsökande. Den korta framförhållningen i Migrationsverkets anvisningar av nyanlända anges också som orsak för kort planeringstid för kommunen. Konsekvenserna kan bli både brist på förskole- och skolplatser som får stora barngrupper och klasser till följd och å andra sidan leda till motsatsen med tomma platser och överanställning av personal. En kort planeringstid kan också leda till att elever bereds skolplats långt från hemmet eller som ur etableringssynpunkt är olämplig.

Vad gäller förskolan och sfi rapporterar ett antal län långa köer till verksamheterna och i vissa fall är kötiden längre än vad lagstadgade krav föreskriver. Köerna till sfi förklaras både av högre volymer av elevantalet men också av bristande progression i studierna för många sfi- elever vilket leder till att platserna för kommande elever inte blir lediga. Genomströmningen verkar otillräcklig.

Språkhinder och kulturella skillnader tas upp av många som en försvårande omständighet i synnerhet för att upprätthålla en bra föräldrakontakt. Arbetet beskrivs som tidskrävande för personalen på förskolan. Tolkar i förskolan används av kostnadsskäl inte i den utsträckning som skulle behövas, uppger ett län. Andra län rapporterar om en bra organisation och vana att ta emot nyanlända barn och deras föräldrar i förskola vilket gör att situationen inte upplevs som ansträngd.

En annan aspekt som tas upp är att nyanlända elever inte är en homogen elevgrupp utan har vitt skilda behov och förutsättning och kunskapsbakgrund. Att kartlägga kunskapsnivåer hos eleverna skyndsamt, ge stöd och tillgång till undervisning de har rätt till är resurskrävande och ställer höga krav på verksamheten.

Otydlighet i lagstiftning och regelverk kan också skapa osäkerhet för kommunen om mottagandet i skolan och de ekonomiska förutsättningarna, till exempel avseende asylsökande elever som fyllt 18 år och väljer att stanna i kommunen trots att Migrationsverket beslutat om flytt till en annan kommun.

Det finns exempel på kommuner som etablerat en central organisation för mottagandet av nyanlända elever i skolan och bedömer det som en framgångsfaktor.

Omständigheterna som sätter ramarna för mottagande av nyanlända inom skola och utbildningsområdet ställer sammantaget stora krav på flexibilitet och att fortlöpande ställa om till nya behov och förutsättningar. Några län rapporterar till exempel om behov av ett omställningsarbete på grund av

minskade elevgrupper i förskolan, grundskolan och inom språkinstruktionen medan andra har ett fortsatt ökat elevunderlag. Ryckigheten i verksamheten påverkar både personalens arbetsmiljö men har framför allt konsekvenser för nyanlända barn och ungdomars möjligheter att få och tillgodogöra sig undervisning och komma vidare i sin etablering. Ett län tar upp att vissa delar av undervisningen inte kan erbjudas elever i språkinstruktionen på grund av minskade resurser och ökat elevunderlag. En utmaning i verksamheten som lyfts fram av flera län är att tillgodose elevers rätt till alla ämnen och få godkända betyg i svenska och gymnasiebehörighet. Ett län lyfter särskilt fram sent anlända elever. Ju äldre de är när de börjar sin skolgång i Sverige, desto större är deras behov av stöd i undervisningen. Samma län tar även upp problemet med många nyanlända barn inom samma språkgrupp i en klass som försvårar deras möjligheter till etablering i Sverige.

Problem med personalförsörjning

Utmaningen att hitta behörig personal till samtliga skolformer tas upp återkommande. Särskilda svårigheter finns i att rekrytera lärare i SvA (svenska som andra språk), studiehandledare på modersmål, modersmåls-lärare, språkstödjare på modersmål och flerspråkig personal på förskolan. Lärarbristen bedöms som ett hinder för att kunna bemöta individuella behov och ge eleverna stödet de behöver för att uppnå uppsatta kunskapsmål.

Behov av kompetensutveckling

Generellt lyfts behovet av mer fortbildning och nätverkande för lärare och personal som arbetar med nyanlända elever. Ett län tar upp behovet av kompetensutveckling vad gäller nyanlända elevers lärande, interkulturell kompetens och värdegrundsarbete.

Märkbart många län tar upp den psykisk ohälsan hos nyanlända och att det ställer höga krav på pedagoger och lärare. Kompetensutveckling för skolpersonal lyfts för att möta den psykiska ohälsan i samtliga skolformer men främst på grund- och gymnasieskolan. Gymnasielagen tas upp som en källa till oro och ökad psykisk ohälsa som också påverkar lärare och annan skolpersonal.

Ett län tar upp att när små skolenheter med kort varsel får elever med stort behov av stöd uppstår problem när det saknas kompetens och resurser. Inom vissa skolenheter som tidigare inte tagit emot nyanlända i någon större utsträckning uppges det också finnas behov av kompetensutveckling.

Brist på lokaler

Lokalbristen lyfts fram av flertalet län som en utmaning gällande alla skolformer. Lokalbristen bedöms ha negativ inverkan på inlärningsmiljön.

Ekonomi

Flertalet län tar upp ekonomi som en svårighet men få kommenterar det vidare. Det som framgår är generellt ökade kostnader för studiehandledning och modersmålsundervisning och att en svårtolkad lagstiftning försvårar för

kommunen att förstå vilka ersättningar de har rätt till. Ett län tar upp svårigheter att tillgodose behoven utifrån de ekonomiska förutsättningarna.

Stort utbildningsbehov hos nyanlända

En del av de utmaningar inom utbildningsområdet som länen tar upp hänger samman med de nyanländas utbildningsbakgrund och särskilda behov av stöd.

Inom sfi och vuxenutbildningen uppges gruppen nyanlända med låg utbildningsbakgrund vara stor vilket leder till en långsammare genomströmning och att elever efter avslutad etableringstid är i fortsatt behov av insatser inom vuxenutbildningen. Trots ett lägre inflöde förblir antalet elever fortsatt hög på vissa håll och skapar till exempel köer till sfi. Låg utbildningsbakgrund hos nyanlända kvinnor tas också upp och utmaningen att stödja de till egenförsörjning.

Utbildningsplikten inom etableringsprogrammet för nyanlända med kort utbildningsbakgrund ställer krav på fler utbildningsplatser inom vuxenutbildningen. Av länsrapporterna kan man utläsa att det förekommer att en kommun inte kan erbjuda undervisning motsvarande kraven inom utbildningsplikten.

När det gäller nyanlända skolbarn rapporteras också om något fler barn med behov av särskilt stöd som delvis beror på låg utbildningsbakgrund.

Behov av förstärkt elevhälsoarbete

Flertalet län har tagit upp den psykiska ohälsan bland en del nyanlända elever särskilt med anledning av oron i asylprocessen och då i synnerhet i samband med gymnasielagen. Att bemöta den psykiska ohälsan uppges ställa höga krav på skolans elevhälsoarbete. En del har beskrivit att skolor har förstärkt elevhälsoarbetet genom att utöka resurser och genom utbildning av personal medan andra uppger att det saknas resurser för detta. Många uppger behovet av att utöka elevhälsoarbetet i skolan.

Bosättning av nyanlända – resultatredovisning

Enligt lag (2016:38) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning är alla kommuner skyldiga att efter anvisning ta emot nyanlända för bosättning. Under 2018 omfattas 15 200 nyanlända av anvisningar till landets kommuner.

I förarbetena till bosättningslagen (prop. 2015/16:54) framgår att regeringens intention är att kommunerna i så stor utsträckning som möjligt bör erbjuda de nyanlända som omfattas av anvisningar permanenta bostäder. En jämnare fördelning ska underlätta nyanländas etablering och integration. I förarbetena framgår att kommunernas riktlinjer för bostadsförsörjningen ska utöver nationella och regionala mål beakta det integrationspolitiska målet liksom ansvaret på den regionala nivån för integration och bosättning för nyanlända och deras anhöriga. Vidare tas det upp att en utgångspunkt för bostadspolitikerna är att bostaden är en social rättighet. Målsättningen är att skapa förutsättningar för alla att leva i goda bostäder till rimliga kostnader och att förverkligandet av denna målsättning förutsätter aktiva insatser av kommunerna.

Följande avsnitt redovisar resultaten för sex påståenden om bosättning, varav fyra påståenden handlar om nyanlända mottagna på anvisning. Av de 15 200 nyanlända som omfattas av anvisningar till kommuner under 2018 har utifrån fördelningen på länsnivå Stockholms län högst andel med 34,4 procent, följt av Västra Götalands län med 16,4 procent och Skåne län med 11,8 procent. Eftersom över 60 procent av anvisningarna sker till dessa tre län görs en separat resultatredovisning för storstadslänen för de anvisade nyanlända.

Förutom de nyanlända som anvisas kommunerna, bosätter sig en stor del på egen hand i kommunerna. Två påståenden om bosättning handlar om de självbosatta nyanlända.

Kommunerna har fått ange hur väl de instämmer med de sex uppställda påståendena utifrån en skala från *Instämmer helt* till *Instämmer inte alls*. Kommuner utan mottagande på anvisning under 2018 eller under den aktuella mätperioden har kunnat ange svarsalternativet *Inte relevant*. Svarefrekvensen nationellt avseende bosättningsfrågorna är 93 procent, i Västra Götalands län 98 procent, 92 procent i Stockholms län och 76 procent i Skåne län.

Permanent bostäder

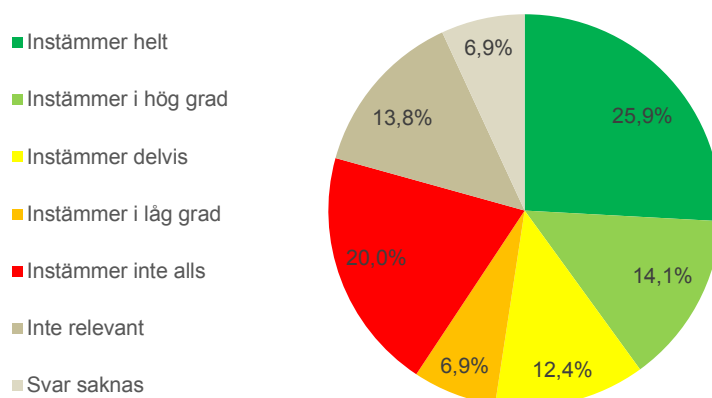
26 procent av kommunerna instämmer helt i påståendet att de erbjuder anvisade nyanlända permanenta bostäder. Jämfört med undersökningen i april har andelen kommuner som instämmer helt minskat från 31 procent till 26 procent. Andelen kommuner som instämmer i hög grad är 14 procent och är oförändrad jämfört med april månad. Sammantaget instämmer 40 procent av kommunerna helt eller i hög grad i påståendet att de erbjuder anvisade nyanlända permanenta bostäder. I april var motsvarande siffra 45 procent.

Andelen kommuner som instämmer inte alls har ökat från 15 till 20 procent. Andelen kommuner som instämmer i låg grad i påståendet är sju procent och oförändrat. Resultaten pekar på en försämring avseende permanenta bostäder till nyanlända sedan mätningen i april.

En jämförelse mellan resultaten för riket och resultaten för de tre storstads-länen visar att färre kommuner i storstads-länen instämmer helt eller i hög grad och fler instämmer i låg grad eller inte alls i påståendet att de erbjuder nyanlända permanenta bostäder. Medan resultaten för riket visar att 40 procent instämmer helt eller i hög grad i påståendet att de erbjuder nyanlända permanenta bostäder är motsvarande andel i Västra Götalands län 34 procent, i Skåne 6 procent och i Stockholms län 4 procent. I riket instämmer 27 procent av kommunerna inte alls eller i låg grad i påståendet, i Västra Götaland 28 procent, i Skåne 48 procent och i Stockholm 70 procent. Resultaten för Västra Götalands län ligger närmast de nationella resultaten medan resultaten för Stockholms län och Skåne avviker. Även om resultaten också för Västra Götaland visar på att färre kommuner uppger att de instämmer helt eller hög grad att de erbjuder nyanlända permanenta bostäder jämfört med de nationella resultaten, är skillnaden i förhållande till de nationella resultaten betydligt större i Stockholm och Skåne.

Tabell 3.1 Kommunen erbjuder anvisade nyanlända permanenta bostäder (förstahandskontrakt eller tillsvidarekontrakt).

3.1 Permanenta bostäder

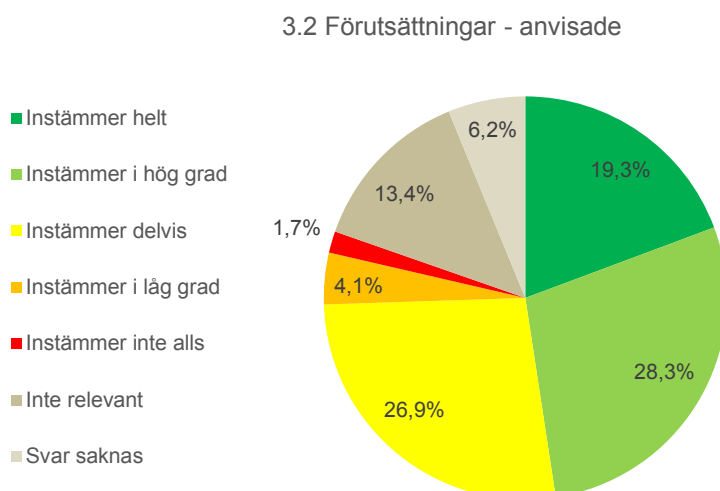

Förutsättningar för etablering och integration

47 procent, ungefär hälften av kommunerna anger att de instämmer helt eller i hög grad i påståendet att kommunens bostadslösningar för anvisade nyanlända ger goda förutsättningar för etablering och integration. 6 procent instämmer i låg grad eller inte alls i påståendet. 27 procent instämmer delvis. Resultaten visar endast marginella skillnader jämfört med resultaten i april.

Resultaten för storstadslänen visar att en lägre andel kommuner instämmer helt eller i hög grad i påståendet jämfört med 47 procent i riket. I Skåne är andelen 27 procent, i Stockholms län 31 procent och i Västra Götaland 41 procent. En högre andel av kommunerna i storstadslänen har svarat delvis jämfört med de nationella resultaten. Andelen som har angett instämmer inte alls eller i låg grad liknar de nationella resultaten.

Tabell 3.2 Kommunens bostadslösningar för anvisade nyanlända ger goda förutsättningar för etablering och integration.

Hållbara bostadslösningar

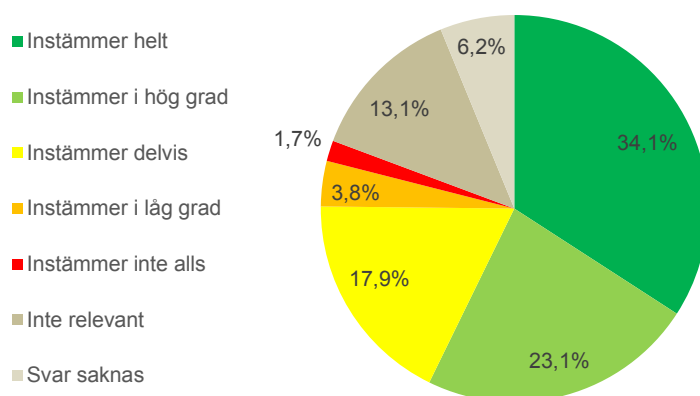
57 procent av kommunerna instämmer helt eller i hög grad i påståendet att de arbetar aktivt för att skapa hållbara bostadslösningar för anvisade nyanlända. 18 procent av kommunerna instämmer delvis medan 7 procent instämmer i låg grad eller inte alls. Resultaten överensstämmer med svaren från april.

Enkätsvaren från kommunerna i Västra Götalands län liknar i stort sett de nationella resultaten. 59 procent, dvs. 2 procentenheter högre andel än riket instämmer helt eller i hög grad i påståendet att de arbetar aktivt för att skapa

hållbara bostadslösningar för anvisade nyanlända. I Stockholms län instämmer 42 procent av kommuner helt eller i hög grad i påståendet och i Skåne 39 procent. Det är en betydlig lägre andel kommuner i både Stockholm och Skåne som uppger att de arbetar aktivt för att skapa hållbara bostadslösningar för anvisade nyanlända. Stockholm utmärker sig angående andelen kommuner som instämmer inte alls eller i låg grad i påståendet. 19 procent av Stockholms kommunerna instämmer inte alls eller i låg grad i påståendet jämfört med 7 procent i riket, 4 procent i Västra Götaland och 3 procent i Skåne.

Tabell 3.3 Kommunen arbetar aktivt för att skapa hållbara bostadslösningar för anvisade nyanlända

3.3 Hållbara bostadslösningar - anvisade

Undanträngningseffekter

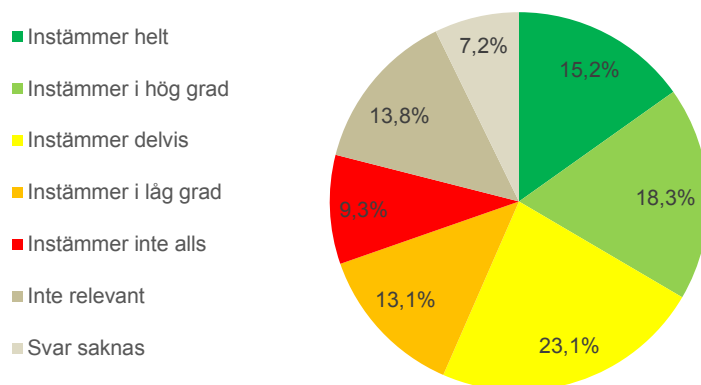
Den fråga som ställs om undanträngningseffekter ger differentierade svar. En tredjedel av kommunerna instämmer helt eller i hög grad i påståendet att de inte ser några undanträngningseffekter med anledning av bosättning av anvisade nyanlända.

23 procent instämmer delvis i påståendet och 22 procent instämmer inte alls eller i låg grad i påståendet. Sammantaget ser 45 procent av kommunerna någon form av undanträngningseffekter till följd av bosättning av nyanlända. Svaren motsvarar i stort sett resultaten från mätningen i april.

Resultaten för storstadslänen visar att andelen kommuner som ser någon form av undanträngningseffekt är högre än riket. Sammantaget bedömer 65 procent av kommunerna i Västra Götalands län någon form av undanträngningseffekt, 54 procent i Stockholms län och 48 procent i Skåne.

Tabell 3.4 Kommunen ser inga undanträngningseffekter med anledning av bosättning av anvisade nyanlända.

3.4 Inga undanträngningseffekter

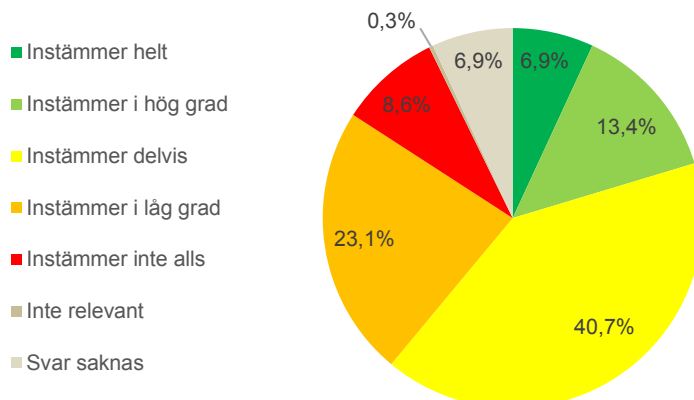

Förutsättningar – boendesituationen självbosatta

20 procent av kommunerna uppger att de instämmer helt eller i hög grad i påståendet att boendesituationen för självbosatta nyanlända ger goda förutsättningar för etablering och integration. 32 procent instämmer i låg grad eller inte alls i påståendet och 41 procent instämmer delvis. Jämfört med resultaten i april instämmer en högre andel delvis i påståendet och en minskad andel instämmer i låg grad och inte alls i påståendet. Resultaten pekar på att fler kommuner bedömer att boendesituationen för självbosatta delvis ger goda förutsättningar för etablering och integration.

Tabell 3.5 Kommunen anser att boendesituationen för självbosatta nyanlända ger goda förutsättningar för etablering och integration

3.5 Förutsättningar - självbosatta

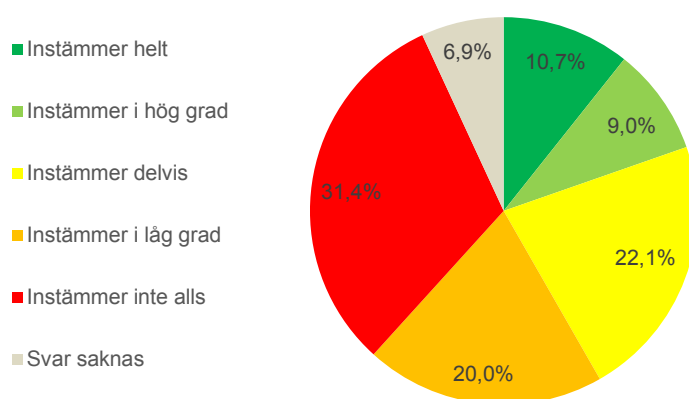

Bosättning – självbosatta

På frågan om kommunens arbete med bosättning av nyanlända innefattar självbosatta nyanlända instämmer 20 procent helt eller i hög grad. 51 procent av kommunerna instämmer i låg grad eller inte alls och 22 procent instämmer delvis. Resultaten är i stort sett samma jämfört med april månad.

Tabell 3.6 Kommunens arbete med bosättning av nyanlända innefattar självbosatta nyanlända

3.6 Bosättning - innefattar självbosatta

Bosättning av nyanlända och bedömning av beredskap och kapacitet

Resultatredovisningen visar att kommunernas samlade bedömningar avseende fyra påståenden om bosättning i stort är oförändrade och för två påståenden tyder resultaten på en förändring jämfört med mätningen i april. En tydlig skillnad jämfört med aprilmätningen gäller resultaten avseende permanenta bostäder för anvisade nyanlända. En minskad andel kommuner instämmer helt i påståendet att de erbjuder anvisade nyanlända permanenta bostäder och en högre andel instämmer inte alls i påståendet. Resultaten kan tyda på att kommunerna bedömer att utrymmet för att erbjuda permanenta bostäder till anvisade har minskat.

Vad gäller boendesituationen för självbosatta anger en högre andel kommuner jämfört med tidigare att boendesituationen för självbosatta nyanlända delvis ger goda förutsättningar för etablering och integration. En minskad andel svarar dessutom att de instämmer i låg grad eller inte alls i påståendet.

De flesta nyanlända, 61 procent anvisas till Stockholms län, Västra Götalands län och Skåne län. Resultaten för storstadslänen jämfört med resultaten för riket visar att Västra Götalands resultat i stort sett följer de nationella resultaten medan resultaten för Stockholms län och Skåne avviker

betydligt främst vad gäller att erbjuda permanenta bostäder och att aktivt arbeta för att skapa hållbara bostadslösningar för anvisade nyanlända. Av länsrapporterna går det att utläsa att svaren till viss del grundar sig på olika tolkningar. Bland kommuner som svarat att de instämmer helt eller i hög grad i att de erbjuder permanenta bostäder finns både de som direkt erbjuder ett förhandskontrakt och kommuner som till en början erbjuder tillfälliga lösningar som så småningom övergår till permanenta lösningar. Bland kommuner som svarat att de inte instämmer alls eller i låg grad finns både kommuner som erbjuder tidsbegränsade kontrakt och sedan hänvisar nyanlända efter etableringstiden till den ordinarie bostadsmarknaden och kommuner som erbjuder tillsbegränsade kontrakt, men där det för vissa grupper som för barnfamiljer görs undantag. För barnfamiljer kan kontrakten förlängas eller efter hand övergå till mer permanenta lösningar.

En viktig förutsättning för en snabb etablering och integration på arbetsmarknaden och i samhället är en hållbar bostadslösning. Resultaten visar att ett stort antal anvisade nyanlända inte erbjuds permanenta bostäder. Kommuner som uppger att de inte aktivt arbetar med att skapa hållbara bostadslösningar för anvisade nyanlända motiverar detta med att bostadslösningarna för nyanlända är tillfälliga och att det inte pågår något arbete för att ta fram hållbara lösningar specifikt för målgruppen nyanlända.

Av länsrapporterna framgår att många kommuner anser att bostadsbristen försvårar möjligheten att arbeta långsiktigt med permanenta bostadslösningar, framför allt i kommuner som saknar ett kommunalt bostadsbolag. En del kommuner uppger att det har blivit svårare att hitta lediga bostäder och att det inte finns något ledigt bestånd att planera utefter vilket försvårar ett långsiktigt hållbart arbete.

I fyra län i norra Sverige förmedlas en vilja att ta emot fler nyanlända. Låga läns- och kommunalt lyfts som en utmaning, då detta riskerar få till följd att verksamheterna måste avvecklas och att den sammantagna beredskapen och kapaciteten för mottagandet minskar.

I två län tas problematiken upp med att nyanlända från kommuner i storstadsområdena efter etableringsperioden hänvisas till bostäder i mindre landsortskommuner. Nyanlända kan då hamna i områden med sämre möjligheter till etablering på grund av långa avstånd, bristfällig kollektivtrafik och avsaknad av kommunal/offentlig service. En del kommuner upplever att storstadskommunerna fränsäger sig sitt ansvar och lämpar över det på landsortskommuner utan att informera mottagande kommun.

Flera län tar upp att boendefrågan påverkar kommunernas ekonomi eftersom höga hyror leder till att de nyanlända inte blir självförsörjande utan behöver kontinuerligt kompletterande försörjningsstöd. Socialtjänsten påverkas även av att många nyanlända familjer både anvisade och självbosatta har ett stort behov av hjälp med bostadssökande. Bostadsbristen ökar trycket på socialtjänstens verksamheter och uppges vara svår för socialtjänsten att hantera.

Samtidigt lyfts exempel på kommuner som aktivt arbetar för att sprida anvisade nyanlända till olika bostadsområden för att främja integration och etablering. Arbets sättet försvåras dock av bristen på lediga lägenheter och den korta framförhållningen som kommunerna har från anvisning till mottagande.

En följd av bostadsbristen är trångboddhet, genomgångsbostäder som delas av flera hushåll samt bostäder i områden med långa avstånd till service och allmänna kommunikationer. Flera län lyfter detta främst som en försvårande omständighet för kvinnor och barn.

När det gäller boendesituationen för självbosatta framgår det att självbosatta ofta är trångbodda, ofta har höga andrahandshyror och att de lever i stor oro kring sin livssituation. Resultaten i denna mätning visar att endast 20 procent av kommunerna instämmer helt eller i hög grad i påståendet att boendesituationen för självbosatta nyanlända ger goda förutsättningar för etablering och integration. Motsvarande andel för de anvisade nyanlända är 47 procent. Kommunerna uppger att självbosättningen bidragit till ökad segregation och utanförskap eftersom många bosätter sig i redan utsatta områden och i osäkra boendelösningar. I denna mätning lyfter flera län problemet med ökad segregation främst kopplat till självbosättningen. De flesta kommuner uppger att de inte ger självbosatta aktiv hjälp med bostad utan att de behandlas på samma sätt som övriga personer som söker bostad. En del kommuner tillhandahåller dock insatser som råd och stöd, ”boskolor” och hjälp att ställa sig i bostadskö. 20 procent av kommunerna har svarat att de helt eller i hög grad innefattar självbosatta nyanlända i arbetet med bosättning av nyanlända. Ett antal län tar upp att många kommuner uppger att de inte vet eller har överblick över hur situationen för de självbosatta nyanlända ser ut.

Länsstyrelsernas länsrapporter visar på stora skillnader i kapaciteten och beredskapen att ta emot nyanlända. Alla län uppger bostadsbrist och beskriver olika konsekvenser av bostadsbristen för mottagandet. Trots skillnaderna mellan länen och den rådande bostadsbristen är bedömningen att kapaciteten att ta emot nyanlända under 2018, i enlighet med fastställda läns- och kommunal generell är god.

Resultaten i denna mätning pekar dock på att intentionen i bosättningslagen i vissa avseenden inte efterlevs. Bosättningslagens syfte är att genom ett gemensamt ansvar och en mer rättvis och jämnare fördelning av mottagandet underlätta en snabbare etablering av nyanlända på arbetsmarknaden och i samhället. För att kunna ta till sig etableringsinsatser är en hållbar bostadslösning avgörande. Enkätsvaren visar att fokus för många nyanlända under etableringstiden ligger på bostadssökande. Sammantaget framgår det att främst socialtjänsten får hantera de osäkra boendeförhållandena för nyanlända, både för anvisade, självbosatta och ensamkommande barn. Att hänvisa nyanlända till den ordinarie bostadsmarknaden och stödja individen i sitt bostadssökande blir otillräckligt när det saknas bostäder för målgruppen. En långsiktig bostadsförsörjning för resurssvaga grupper på bostadsmarknaden kräver aktiva insatser på en mer långsiktig och genomgripande nivå.

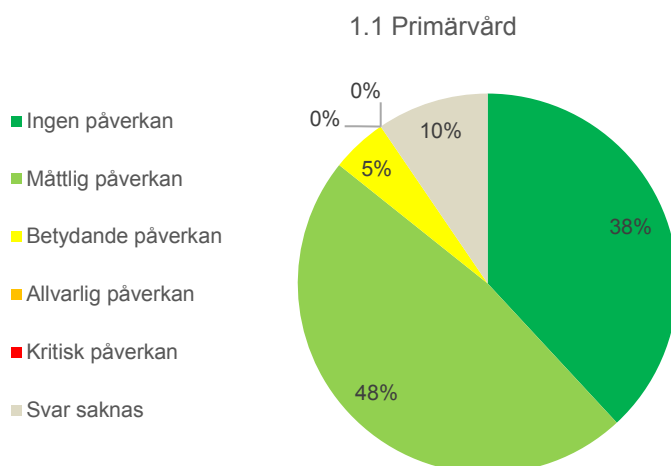
Resultatredovisning– enkäten till landsting/regioner

Denna del av enkäten handlar om hälso- och sjukvården och innehåller sex frågor. Landstingen/regionerna har bedömt graden av påverkan på områdena primärvård, akutsjukvård, tandvård, barn- och mödravård, psykiatri, barn- och ungdomspsykiatri samt annan vård med anledning av förändringar i antalet asylsökande och nyanlända. 20 av 21 landsting/regioner har svarat. Svarsfrekvensen för de enskilda frågorna skiljer sig åt och ligger mellan 85 och 95 procent.

Primärvård

Inom primärvården uppger 38 procent av landstingen/regionerna ingen påverkan på verksamheten, medan 48 procent anger att påverkan är måttlig och 5 procent anger en betydande påverkan. Inget landsting/region anger allvarlig eller kritisk påverkan. I oktober 2017 svarade alla 21 landsting/regioner och samtliga bedömde graden av påverkan antingen som ingen eller måttlig påverkan. I mätningen i april minskade andelen som uppgav ingen påverkan och 10 procent dvs. två landsting/regioner bedömde nivån av påverkan som betydande. Resultaten pekade tydligt på att nivån av påverkans bedömdes ha ökat jämfört med mätningen i oktober 2017. Resultaten i denna mätning jämfört med mätningen i april visar på att fler landsting/regioner uppger ingen påverkan på primärvården och en minskad andel som anger betydande påverkan. Sammantaget visar resultaten i denna mätning således på att nivån av påverkan bedöms ha minskat jämfört med april månad men bedöms fortfarande vara något högre jämfört med för ett år sedan.

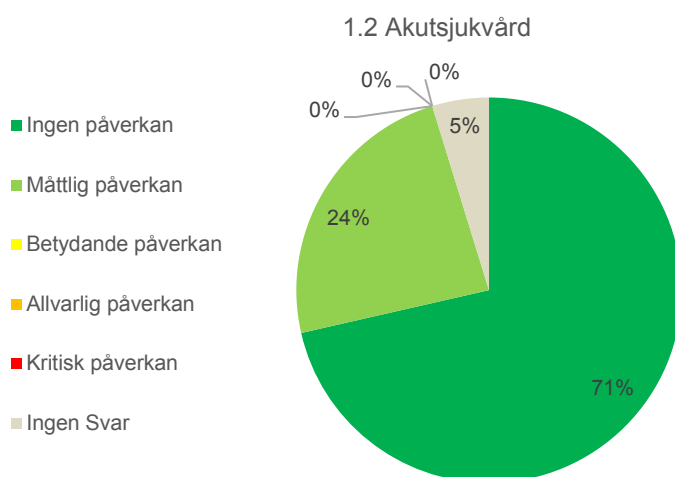
Tabell 1.1 Nivå av påverkan på primärvården

Akutsjukvård

Vad gäller akutsjukvård anger 71 procent av landstingen/regionerna ingen påverkan och 24 procent måttlig påverkan. Inget landsting/region uppgav varken tidigare eller i denna mätning någon betydande, allvarlig eller kritisk påverkan på verksamheten. Andelen landsting/regioner som anser att det finns en måttlig påverkan på akutsjukvården har minskat till fördel för svarsalternativet ingen påverkan. Landstingens/regionernas samlade bedömning är att nivån av påverkan på akutsjukvården har minskat.

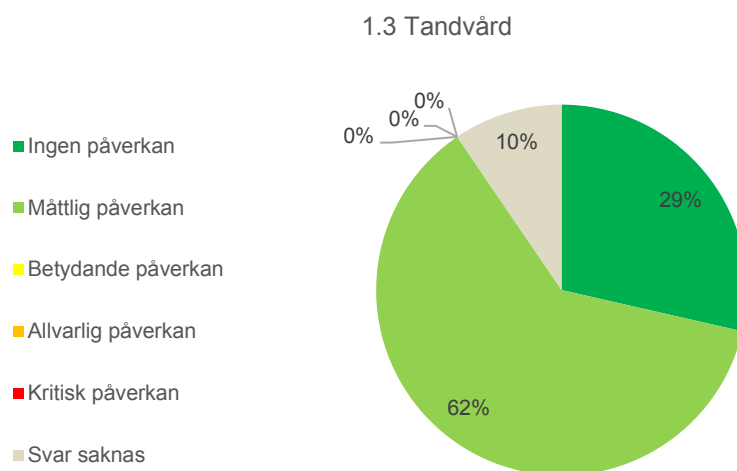
Tabell 1.2 Nivå av påverkan på akutsjukvården

Tandvård

Inom tandvården uppger 62 procent ingen påverkan och 29 procent måttlig påverkan. Inget landsting/region uppger betydande påverkan, vilket förekom i de tidigare mätningarna. I april angav ett landsting/region betydande påverkan och i oktober 2017 två landsting/regioner. För ett år sedan och i april månad angav 18 landsting/regioner ingen eller måttlig påverkan på tandvården och 19 i denna mätning. Landstingens/regionernas samlade bedömning är att påverkan inom tandvården gradvis minskat jämfört med för ett år sedan.

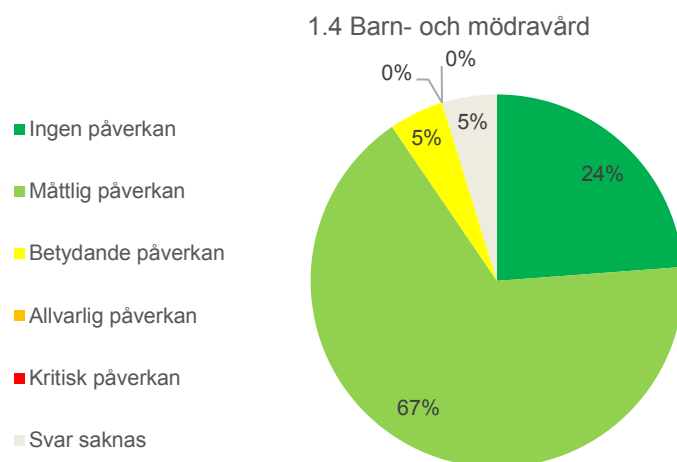
Tabell 1.3 Nivå av påverkan på tandvården

Barn- och mödravård

Inom barn- och mödravården uppger 24 procent ingen påverkan på verksamheten medan 67 procent anger en måttlig påverkan och 5 procent en betydande påverkan. Inget landsting/region uppger någon allvarlig eller kritisk påverkan på verksamheten varken i denna mätning eller i de tidigare mätningarna. Andelen som bedömer nivån av påverkan som betydande har jämfört med de tidigare mätningarna gradvis minskat, från 29 procent i oktober 2017 till 19 procent i april månad och 5 procent i denna mätning. Samtidigt ansåg fler landsting/regioner att det inte fanns någon påverkan på verksamheten för ett år sedan. Andelen var då 38 procent jämfört med 24 procent i denna mätning. Parallellt har andelen landsting/regioner som uppger en måttlig påverkan stadigt ökat. I oktober 2017 var andelen 33 procent, i april var motsvarande andel 43 procent och i denna mätning 67 procent. Det betyder att den övervägande majoriteten landsting/regioner bedömer nivån av påverkan som måttlig. Resultaten visar både på en minskad andel som anser att påverkansnivån är betydande, samtidigt har även andelen som bedömer ingen påverkan på verksamheten minskat till fördel för svarsalternativet måttlig påverkan.

Tabell 1.4 Nivå av påverkan på barn- och mödravården

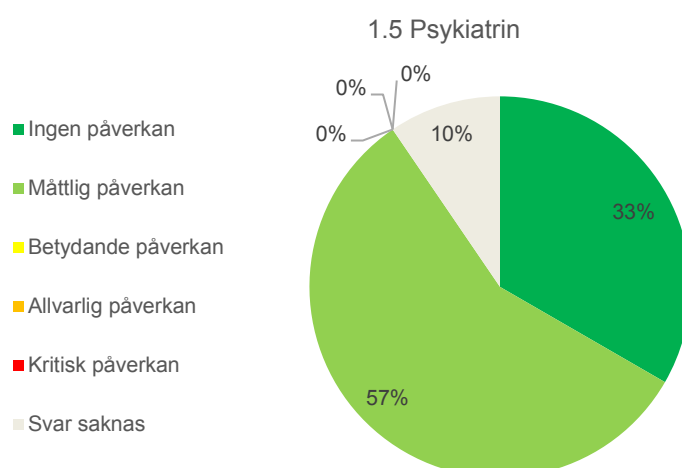

Psykiatri

Inom psykiatri anger 33 procent ingen påverkan och 57 procent en måttlig påverkan. Inget landsting/region uppger någon betydande, allvarlig eller kritisk påverkan vilket förekom i de tidigare mätningarna. I april uppgav ett landsting/region betydande påverkan medan ett landsting/region uppgav kritisk påverkan i mätningen oktober 2017.

Övervägande delen av landstingen/regionerna bedömer nivån av påverkan inom psykiatri som måttlig både i denna mätning liksom i de tidigare mätningarna.

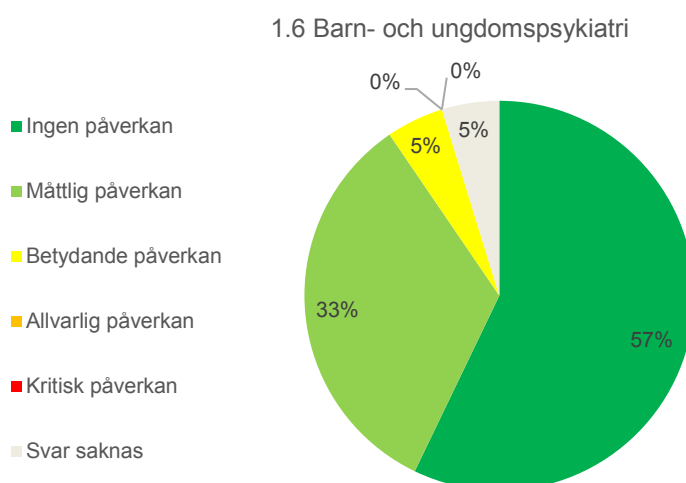
Tabell 1.5 Nivå av påverkan på psykiatri

Barn- och ungdomspsykiatri

Inom barn- och ungdomspsykiatri anger 57 procent ingen påverkan och 33 procent anger en måttlig påverkan medan 5 procent anger en betydande påverkan på verksamheten. Jämfört med de tidigare mätningarna anger betydligt fler landsting/regioner ingen påverkan på verksamheten. Andelen som uppger ingen påverkan var för ett år sedan 29 procent, i april 33 procent jämfört med 57 procent i denna mätning. Samtidigt har andelen som uppger betydande påverkan minskat jämfört med för ett år sedan. I oktober 2017 uppgav 14 procent en betydande påverkan medan motsvarande andel i april och i denna mätning är 5 procent. Resultaten pekar på att landstingen/regionernas samlade bedömning är att nivån av påverkan på barn- och ungdomspsykiatri har minskat.

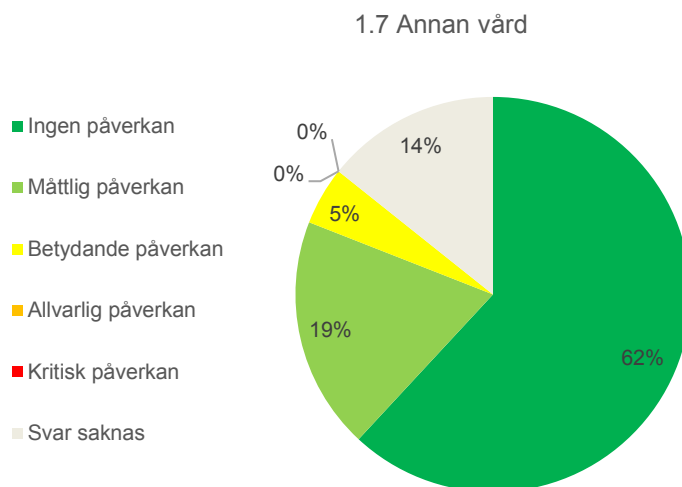
Tabell 1.6 Nivå av påverkan på barn- och ungdomspsykiatri

Annan vård

Vad gäller annan vård uppger 62 procent ingen påverkan på verksamheten, 19 procent anger måttlig påverkan och 5 procent uppger en betydande påverkan. Jämfört med de tidigare mätningarna har andelen som anger ingen påverkan successivt ökat. I oktober 2017 uppgav 33 procent ingen påverkan medan motsvarande andel i april var 43 procent och i denna mätning 62 procent. Andelen som uppger betydande påverkan var för ett år sedan och i denna mätning 5 procent medan den ökade i april till 14 procent. Sammantaget tyder resultaten på att nivån av påverkan vad gäller annan vård har minskat.

Tabell 1.7 Nivå av påverkan på annan vård

Vilka är orsakerna till påverkan?

Resultatredovisningen av hälso- och sjukvårdsfrågorna visar att landstingen/regionernas samlade bedömningar pekar på att nivån av påverkan har ökat marginellt inom primärvården medan det har minskat vad gäller akutsjukvården, tandvården, barn- och ungdomspsykiatri och annan vård. Inom psykiatri och inom barn- och mödravården är de sammanvägda resultaten i stort sett oförändrade och visar att flertalet av landstingen/regionerna bedömer nivån av påverkan som måttlig både i de tidigare mätningarna och i denna mätning.

Resultatredovisningen och länsrapporterna pekar på att påverkansnivån mellan och inom landsting är ojämn belastad. Landstingen/regionerna liksom kommuner påverkas av var anläggningsboenden för asylsökande förläggs och var självbosättningen är störst, vilket utifrån resultaten tycks påverka primärvården på dessa orter i första hand. Det bekräftas av att några län tar upp svårigheten för primärvården att ge en samlad bedömning av påverkansnivå, då det ser väldigt olika ut mellan vårdenheterna med enskilda vårdcentraler som har en hög belastning. Vidare tar två län upp att det inte är lämpligt att ha frågor om barn- och mödravården i samma bedömning, då påverkansgraden för de två verksamheterna kan se påtagligt olika ut. I ett län har nivån av påverkan inom mödravården bedömts högre än inom barnhälsovården med hänvisning till längre patienttider och större behov av stöd.

Många län tar upp att minskningen av antalet asylsökande allmänt har lett till en minskad påverkan på verksamheterna inom hälso- och sjukvården medan några län förmedlar att bristande bemanning och svårigheter att tillsätta personal innebär ett stundtals fortsatt ansträngt läge. En region lyfter att verksamheterna generellt har en skör bemanning inom många yrkesgrupper

som i de flesta fall ingår i bristyrken. Detta försvårar rekryteringen av ny personal.

De utmaningar som främst lyfts fram från länsrapporterna är följande:

Administrativa och praktiska hinder

En del av de svårigheter som länen tar upp hänger samman med administrativa och praktiska hinder vilket också kan påverka vårdinsatserna. Flera länsrapporter tar upp svårigheten för landstingen/regionerna att i vissa fall " hitta patienterna i systemet". Det förklaras av tillfälliga personnummer och många omflyttningar. Följden blir svårigheter att spåra informationen bakåt om de vårdkontakter patienten tidigare haft och detta bedöms påverka patient-säkerheten. Avsaknad av informationsöverföring mellan landsting/regioner uppges även leda till dubbelarbete och högre kostnader. Patienter som redan fått hälsosamtal och hälsoundersökning under asyltiden kan till exempel kallas på nytt vid kommunplacering i en annat landsting/region.

Några länsrapporter tar upp att vården inte alltid får vetskap om inflyttning till kommunen vilket gör det svårt att erbjuda hälsosamtal till nyanlända och i synnerhet till anhöriginvandrare. När information finns tillgänglig kan handläggningen försvåras av avsaknad av pålitlig adress och telefonnummer till patienten.

I många fall finns det ett bra samarbete mellan landsting/region och kommuner men ett antal länsrapporter lyfter att samarbetet mellan vissa kommuner och vården behöver utvecklas. De skäl som nämns är att etablerade fasta kontakter mellan landstinget/regionen och kommuner och andra aktörer i länet underlättar informationsutbytet och vårdens möjligheter att nå fram med erbjudande om hälsosamtal och tidig hälsoinformation till de nyanlända och för kommunerna förenklar det att adressera frågor till rätt enhet inom landstinget/regionen. Det tas även upp att hälsoproblemen hos nyanlända i vissa fall är kopplade till personens livssituation och sociala frågor som hälso- och sjukvården inte direkt kan påverka. För att komma åt problemen framhålls vikten av en god samverkan mellan parterna.

Ett landsting tar upp att mycket av vårdpersonalens tid går åt att utreda status på de personer som söker vård när de saknar LMA-kort eller personnummer.

Andra aspekter som skapar större administration är språk och kulturskillnader som gör att besöken oftare blir flyttade eller tar längre tid jämfört med andra grupper.

Ett länsrapport tar upp att varken kallelser, information eller broschyrer är översatta till andra språk, vilket gör det svårt för nyanlända att själva lotsa sig vidare inom vården. Tekniska lösningar som ska underlätta tillgängligheten för patienter kan i själva verket bli ett hinder för nyanlända att nå fram som till exempel komplexiteten kring bokningssystem. Somliga länsrapporter tar upp att nyanlända söker sig till vården för problem som inte behöver ett vårdbesök men språkhinder gör att telefonrådgivning blir besvärlig. Vidare tas det upp

att nyanlända ofta saknar kunskap om egenvård och söker akut för problem som inte behöver akut vård. Ett län pekar på att det finns stora skillnader mellan olika vårdenheter i hur stor utsträckning förebyggande hälsofrämjande insatser erbjuds. Att utveckla tidig hälsokommunikation påtalas av flera län som en viktig åtgärd.

Brist på tolkar

I flertalet länsrapporter tas upp frågor som rör tolkning. En del tar upp bristen på tolkar i allmänhet och svårigheten att få tillgång till tolkning för vissa språk, framför allt på plats men även via telefon. Många ta upp vikten av kvalitet i tolkningen för att garantera en säker och bra kommunikation. Det framhålls att kompetenta tolkar behövs som kan framföra patientens behov och som är sjukvårdsutbildade. Två län tar upp att komplexa ärenden kräver fungerande tolkar med god kompetens och förmåga att möta barn.

En del tar också upp att tolksamtal på vissa håll har ökat och uppges dra ut på besökstiderna och att det bidrar till längre väntetider för övriga patienter.

Ett län tar upp att det blir svårt och i vissa fall helt omöjlig att använda diagnostiska hjälpmedel när det saknas bra tolkhjälp.

Utmaning att tillgodose vårdbehovet hos nyanlända på längre sikt

Många län tar upp nyanländas större vårdbehov än befolkningen i övrigt vilket delvis förklaras av omständigheter kring deras livssituation och tidigare erfarenheter. Sjukvårdsbehovet beskrivs i vissa fall som komplext och omfattande för både barn och vuxna. Att en del patienter varit obehandlade eller inte fått tillräcklig eller felaktig vård innan inresa till Sverige ger merarbete och beskrivs som resurskrävande för vården. Trauman och psykisk ohälsa i gruppen belastar vården ytterligare. Samtidigt som inflödet av asylsökande minskar och verksamheter behöver anpassas efter det minskade antalet framhåller flera län att nyanlända som grupp under de närmaste åren kommer att ha fortsatt stort behov av både tandvård och övrig vård, också efter att de räknas som nyanlända. Vårdbehovet ska då täckas in inom ramen för de ordinarie verksamhetskostnaderna vilket uttrycks som en utmaning och källa till oro.

Fler län tar också upp att det omfattande vårdbehovet hos vissa nyanlända påverkar väntetiderna för övriga patienter inom flera av hälso- och sjukvårdens verksamheter. Hög arbetsbelastning uppges även påverka arbetsmiljön för vårdpersonalen som arbetar med komplexa tillstånd och trauman hos patienter och att det finns ett behov av att få möjlighet till handledning och tid för konsultation.

Flera län tar upp att de främsta utmaningarna för verksamheten är att upprätthålla kompetensen inom specifika frågor inom hälso- och sjukvården och utveckla kunskap och metoder inom tillgängliga resurser. Exempel på utmaningar som lyfts är att identifiera och hitta en lämplig vårdkedja för

personer med komplexa somatiska och psykiska behov som personer med tortyrskador.

I enkätsvaren från kommunerna framgår att det finns en utbredd psykisk ohälsa bland framför allt ensamkommande barn men även hos nyanlända vuxna och barn. Den psykiska ohälsan tas även upp i svaren från landsting/regioner men har inte den framträdande påverkan på verksamheterna jämfört med de svar kommunerna lämnar. Det framgår att tillgängliga resurser stundtals är ansträngda, vilket medför längre väntetider, men att verksamheterna klarar uppdraget. En region kommenterar att det fanns ett antagande att psykiatri skulle möta många asylsökande med psykisk ohälsa men det har varit få sökande till psykiatri. Ett annat län kommenterar att asylsökande i första hand vänder sig till första linjens sjukvård och inte direkt till psykiatri. Resultatredovisningen visar att landstingen/regionernas samlade bedömning är en ökad påverkan på primärvården jämfört med de tidigare mättningsperioderna och av svaren framgår att belastningen på primärvårdens olika vårdenheter ser olika ut beroende på var de flesta asylsökande och nyanlända finns. I vissa fall har vårdenheter inom primärvården en hög belastning, även där landstinget/regionens samlade bedömning blir ingen eller måttlig påverkan.

Sammantaget tar många län upp att landstingen/regionerna hanterar de aktuella utmaningarna i stort sett inom ordinarie verksamheter. Samtidigt som man ser en utmaning i att utveckla hälso- och sjukvården, så att den på sikt kan tillgodose vårdbehovet hos nyanlända inom ordinarie verksamhet.

Bilaga 1

1. Rapport Länsstyrelsen Blekinge, 851-4446-2018
2. Rapport Länsstyrelsen Dalarna, 851-9604-2018
3. Rapport Länsstyrelsen Gotland, 851-3249-2018
4. Rapport Länsstyrelsen Gävleborg, 6795-2018
5. Rapport Länsstyrelsen Halland, 851-5759-2018
6. Rapport Länsstyrelsen Jämtland, 851-5722-2018
7. Rapport Länsstyrelsen Jönköping, 851-6490-2018
8. Rapport Länsstyrelsen Kalmar, 851-7430-2018
9. Rapport Länsstyrelsen Kronoberg, 851-4319-2018
10. Rapport Länsstyrelsen Norrbotten, 851-9767-2018
11. Rapport Länsstyrelsen Skåne, 851-24270-2018
12. Rapport Länsstyrelsen Stockholm, 106-2636-2018
13. Rapport Länsstyrelsen Södermanland, 851-5512-2018
14. Rapport Länsstyrelsen Uppsala, 851-5556-2018
15. Rapport Länsstyrelsen Värmland, 7203-2018-1
16. Rapport Länsstyrelsen Västerbotten, 851-8215-2018
17. Rapport Länsstyrelsen Västernorrland, 851-6051-2018
18. Rapport Länsstyrelsen Västmanland, 851-4909-2018
19. Rapport Länsstyrelsen Västra Götaland, 850-9255-2018
20. Rapport Länsstyrelsen Örebro, 851-5184-2018
21. Rapport Länsstyrelsen Östergötland, 851-1727-18

Lägesbilderna presenterade i kartor

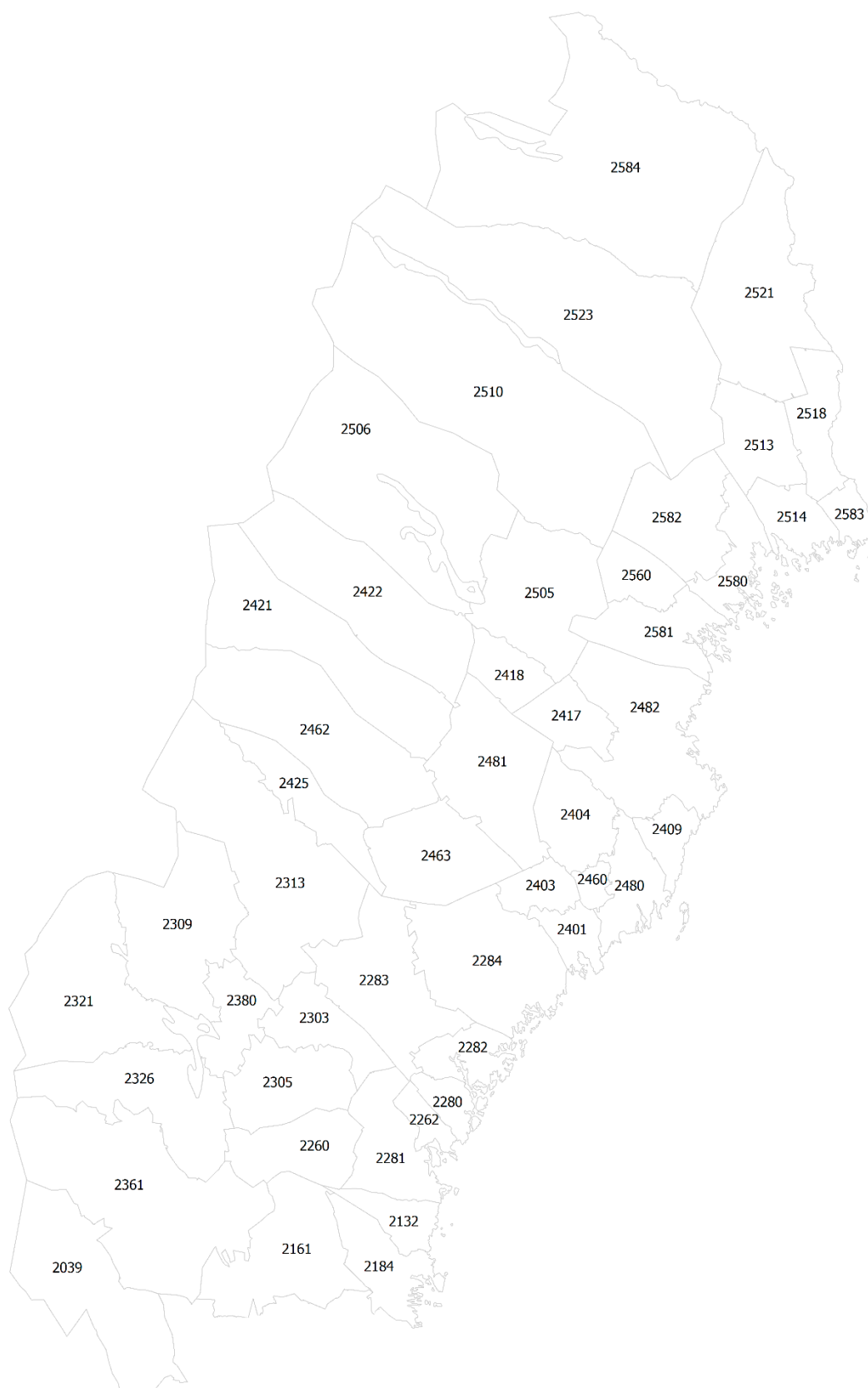
I följande del av rapporten finns en kommunkarta över alla Sveriges kommuner. Efter kartan följer två tabeller med alla kommuner, först i bokstavsordning och sedan i nummerordning enligt kommunkod.

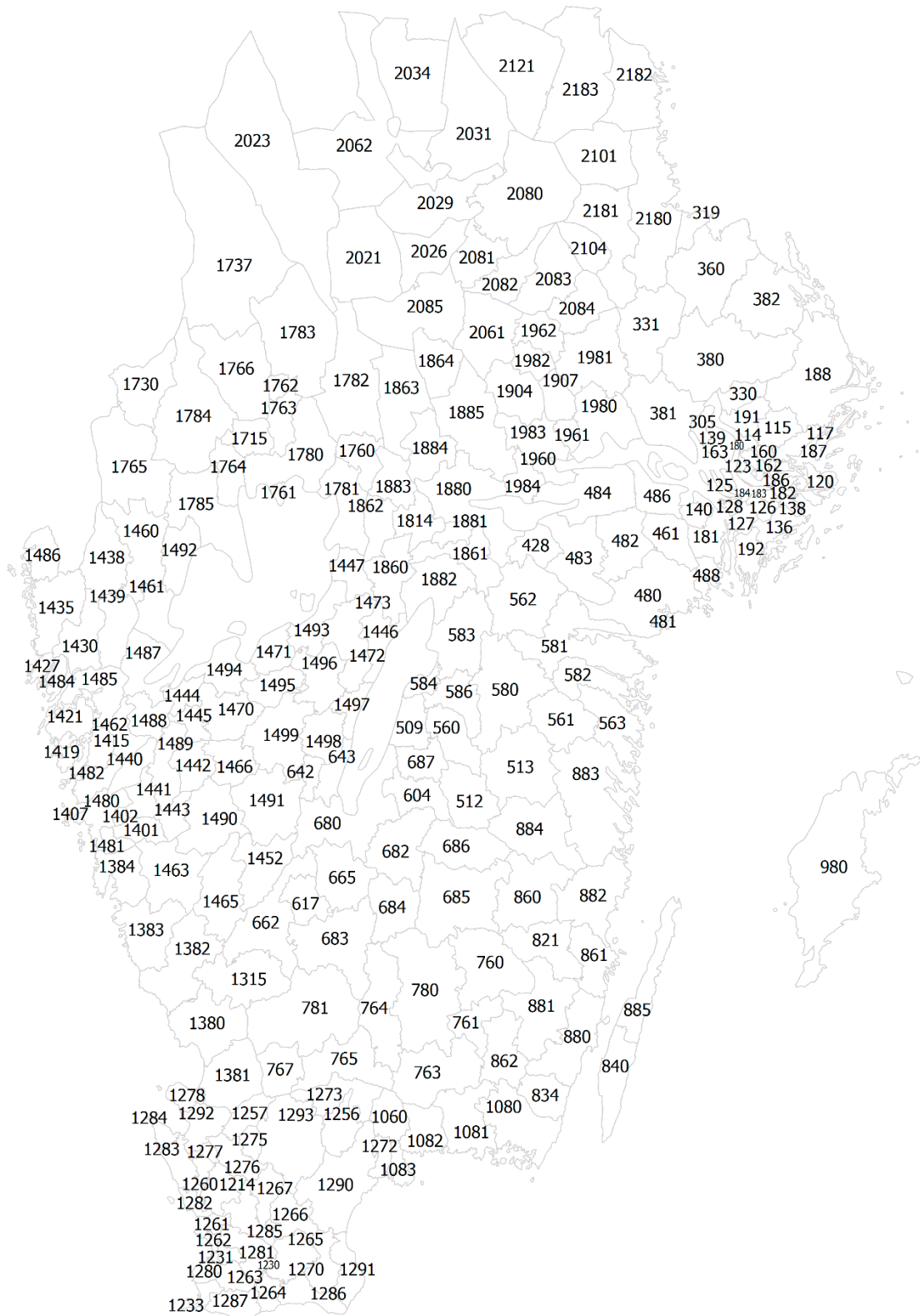
Därefter presenteras kommunernas enkätsvar i form av kartor. Först redovisas kommunernas svar gällande socialtjänst, överförmyndarverksamhet och skola/utbildning. De sex kommuner som angett högst nivå av påverkan inom ovan nämnda områden presenteras i en tabell. Därefter redovisas kommunernas svar gällande bosättning.

Slutligen redovisas landstingens/regionernas enkätsvar gällande hälso- och sjukvård i form av kartor.

KOMMUNKARTA

Karta över alla Sveriges kommuner. Efter kartan följer två tabeller med alla kommuner först i bokstavsordning och sedan i nummerordning.

Bokstavsordning

KOMMUNNAMN	KOMMUNKOD
Ale	1440
Alingsås	1489
Alvesta	764
Aneby	604
Arboga	1984
Arjeplog	2506
Arvidsjaur	2505
Arvika	1784
Askersund	1882
Avesta	2084
Bengtstors	1460
Berg	2326
Bjurholm	2403
Bjuv	1260
Boden	2582
Bollebygd	1443
Bollnäs	2183
Borgholm	885
Borlänge	2081
Borås	1490
Botkyrka	127
Boxholm	560
Bromölla	1272
Bräcke	2305
Burlöv	1231
Båstad	1278
Dals-Ed	1438
Danderyd	162
Degerfors	1862
Dorotea	2425
Eda	1730
Ekerö	125
Eksjö	686
Emmaboda	862
Enköping	381
Eskilstuna	484
Eslöv	1285
Essunga	1445
Fagersta	1982
Falkenberg	1382
Falköping	1499
Falun	2080
Filipstad	1782
Finspång	562
Flen	482
Forshaga	1763
Färgelanda	1439
Gagnef	2026
Gislaved	662
Gnesta	461

KOMMUNNAMN	KOMMUNKOD
Gnosjö	617
Gotland	980
Grums	1764
Grästorp	1444
Gullspång	1447
Gällivare	2523
Gävle	2180
Göteborg	1480
Götene	1471
Habo	643
Hagfors	1783
Hallsberg	1861
Hallstahammar	1961
Halmstad	1380
Hammarö	1761
Haninge	136
Haparanda	2583
Heby	331
Hedemora	2083
Helsingborg	1283
Herrijunga	1466
Hjo	1497
Hofors	2104
Huddinge	126
Hudiksvall	2184
Hultsfred	860
Hylte	1315
Håbo	305
Hällefors	1863
Härjedalen	2361
Härnösand	2280
Härryda	1401
Hässleholm	1293
Höganäs	1284
Högsby	821
Hörby	1266
Höör	1267
Jokkmokk	2510
Järfälla	123
Jönköping	680
Kalix	2514
Kalmar	880
Karlsborg	1446
Karlskoga	1082
Karlskoga	1883
Karlskrona	1080
Karlstad	1780
Katrineholm	483
Kil	1715
Kinda	513

KOMMUNNAMN	KOMMUNKOD
Kiruna	2584
Klippan	1276
Knivsta	330
Kramfors	2282
Kristianstad	1290
Kristinehamn	1781
Krokom	2309
Kumla	1881
Kungsbacka	1384
Kungsör	1960
Kungälv	1482
Kävlinge	1261
Köping	1983
Laholm	1381
Landskrona	1282
Laxå	1860
Lekeberg	1814
Leksand	2029
Lerum	1441
Lessebo	761
Lidingö	186
Lidköping	1494
Lilla Edet	1462
Lindesberg	1885
Linköping	580
Ljungby	781
Ljusdal	2161
Ljusnarsberg	1864
Lomma	1262
Ludvika	2085
Luleå	2580
Lund	1281
Lycksele	2481
Lysekil	1484
Malmö	1280
Malung-Sälén	2023
Malå	2418
Mariestad	1493
Mark	1463
Markaryd	767
Mellerud	1461
Mjölby	586
Mora	2062
Motala	583
Mullsjö	642
Munkedal	1430
Munkfors	1762
Mölnadal	1481
Mönsterås	861
Mörbylånga	840
Nacka	182
Nora	1884

KOMMUNNAMN	KOMMUNKOD
Norberg	1962
Nordanstig	2132
Nordmaling	2401
Norrköping	581
Norrälje	188
Norsjö	2417
Nybro	881
Nykvarn	140
Nyköping	480
Nynäshamn	192
Nässjö	682
Ockelbo	2101
Olofström	1060
Orsa	2034
Orust	1421
Osby	1273
Oskarshamn	882
Ovanåker	2121
Oxelösund	481
Pajala	2521
Partille	1402
Perstorp	1275
Piteå	2581
Ragunda	2303
Robertsfors	2409
Ronneby	1081
Rättvik	2031
Sala	1981
Salem	128
Sandviken	2181
Sigtuna	191
Simrishamn	1291
Sjöbo	1265
Skara	1495
Skellefteå	2482
Skinnskatteberg	1904
Skurup	1264
Skövde	1496
Smedjebacken	2061
Sollefteå	2283
Sollentuna	163
Solna	184
Sorsele	2422
Sotenäs	1427
Staffanstorps	1230
Stenungsund	1415
Stockholm	180
Storfors	1760
Storuman	2421
Strängnäs	486
Strömstad	1486
Strömsund	2313

KOMMUNNAMN	KOMMUNKOD
Sundbyberg	183
Sundsvall	2281
Sunne	1766
Surahammar	1907
Svalöv	1214
Svedala	1263
Svenljunga	1465
Säfte	1785
Säter	2082
Sävsjö	684
Söderhamn	2182
Söderköping	582
Södertälje	181
Sölvesborg	1083
Tanum	1435
Tibro	1472
Tidaholm	1498
Tierp	360
Timrå	2262
Tingsryd	763
Tjörn	1419
Tomelilla	1270
Torsby	1737
Torsås	834
Tranemo	1452
Tranås	687
Trelleborg	1287
Trollhättan	1488
Trosa	488
Tyresö	138
Täby	160
Töreboda	1473
Uddevalla	1485
Ulricehamn	1491
Umeå	2480
Upplands Väsby	114
Upplands-Bro	139
Uppsala	380
Uppvidinge	760
Vadstena	584
Vaggeryd	665
Valdemarsvik	563
Vallentuna	115

KOMMUNNAMN	KOMMUNKOD
Vansbro	2021
Vara	1470
Varberg	1383
Vaxholm	187
Vellinge	1233
Vetlanda	685
Vilhelmina	2462
Vimmerby	884
Vindeln	2404
Vingåker	428
Vårgårda	1442
Vänersborg	1487
Vännäs	2460
Värmdö	120
Värnamo	683
Västervik	883
Västerås	1980
Växjö	780
Ydre	512
Ystad	1286
Åmål	1492
Ånge	2260
Åre	2321
Årjäng	1765
Åsele	2463
Åstorp	1277
Åtvidaberg	561
Älmhult	765
Älvdalen	2039
Älvkarleby	319
Älvsbyn	2560
Ängelholm	1292
Öckerö	1407
Ödeshög	509
Örebro	1880
Örkelljunga	1257
Örnsköldsvik	2284
Östersund	2380
Österåker	117
Östhammar	382
Östra Göinge	1256
Överkalix	2513
Övertorneå	2518

Nummerordning

KOMMUNKOD	KOMMUNNAMN
114	Upplands Väsby
115	Vallentuna
117	Österåker
120	Värmdö
123	Järfälla
125	Ekerö
126	Huddinge
127	Botkyrka
128	Salem
136	Haninge
138	Tyresö
139	Upplands-Bro
140	Nykvarn
160	Täby
162	Danderyd
163	Sollentuna
180	Stockholm
181	Södertälje
182	Nacka
183	Sundbyberg
184	Solna
186	Lidingö
187	Vaxholm
188	Nortälje
191	Sigtuna
192	Nynäshamn
305	Håbo
319	Älvkarleby
330	Knivsta
331	Heby
360	Tierp
380	Uppsala
381	Enköping
382	Östhammar
428	Vingåker
461	Gnesta
480	Nyköping
481	Oxelösund
482	Flen
483	Katrineholm
484	Eskilstuna
486	Strängnäs
488	Trosa
509	Ödeshög
512	Ydre
513	Kinda
560	Boxholm
561	Åtvidaberg

KOMMUNKOD	KOMMUNNAMN
562	Finspång
563	Valdemarsvik
580	Linköping
581	Norrköping
582	Söderköping
583	Motala
584	Vadstena
586	Mjölby
604	Aneby
617	Gnosjö
642	Mullsjö
643	Habo
662	Gislaved
665	Vaggeryd
680	Jönköping
682	Nässjö
683	Värnamo
684	Sävsjö
685	Vetlanda
686	Eksjö
687	Tranås
760	Uppvidinge
761	Lessebo
763	Tingsryd
764	Alvesta
765	Älmhult
767	Markaryd
780	Växjö
781	Ljungby
821	Högsby
834	Torsås
840	Mörbylånga
860	Hultsfred
861	Mönsterås
862	Emmaboda
880	Kalmar
881	Nybro
882	Oskarshamn
883	Västervik
884	Vimmerby
885	Borgholm
980	Gotland
1060	Olofström
1080	Karlskrona
1081	Ronneby
1082	Karlshamn
1083	Sölvesborg
1214	Svalöv

KOMMUNKOD	KOMMUNNAMN
1230	Staffanstorps
1231	Burlöv
1233	Vellinge
1256	Östra Göinge
1257	Örkelljunga
1260	Bjuv
1261	Kävlinge
1262	Lomma
1263	Svedala
1264	Skurup
1265	Sjöbo
1266	Hörby
1267	Höör
1270	Tomelilla
1272	Bromölla
1273	Osby
1275	Perstorp
1276	Klippan
1277	Åstorp
1278	Båstad
1280	Malmö
1281	Lund
1282	Landskrona
1283	Helsingborg
1284	Höganäs
1285	Eslöv
1286	Ystad
1287	Trelleborg
1290	Kristianstad
1291	Simrishamn
1292	Ängelholm
1293	Hässleholm
1315	Hylte
1380	Halmstad
1381	Laholm
1382	Falkenberg
1383	Varberg
1384	Kungsbacka
1401	Härryda
1402	Partille
1407	Öckerö
1415	Stenungsund
1419	Tjörn
1421	Orust
1427	Sotenäs
1430	Munkedal
1435	Tanum
1438	Dals-Ed
1439	Färgelanda
1440	Ale

KOMMUNKOD	KOMMUNNAMN
1441	Lerum
1442	Vårgårda
1443	Bollebygd
1444	Grästorp
1445	Essunga
1446	Karlsborg
1447	Gullspång
1452	Tranemo
1460	Bengtsfors
1461	Mellerud
1462	Lilla Edet
1463	Mark
1465	Svenljunga
1466	Herrljunga
1470	Vara
1471	Götene
1472	Tibro
1473	Töreboda
1480	Göteborg
1481	Mölnadal
1482	Kungälv
1484	Lysekil
1485	Uddevalla
1486	Strömstad
1487	Vänersborg
1488	Trollhättan
1489	Alingsås
1490	Borås
1491	Ulricehamn
1492	Åmål
1493	Mariestad
1494	Lidköping
1495	Skara
1496	Skövde
1497	Hjo
1498	Tidaholm
1499	Falköping
1715	Kil
1730	Eda
1737	Torsby
1760	Storfors
1761	Hammarö
1762	Munkfors
1763	Forshaga
1764	Grums
1765	Årjäng
1766	Sunne
1780	Karlstad
1781	Kristinehamn
1782	Filipstad

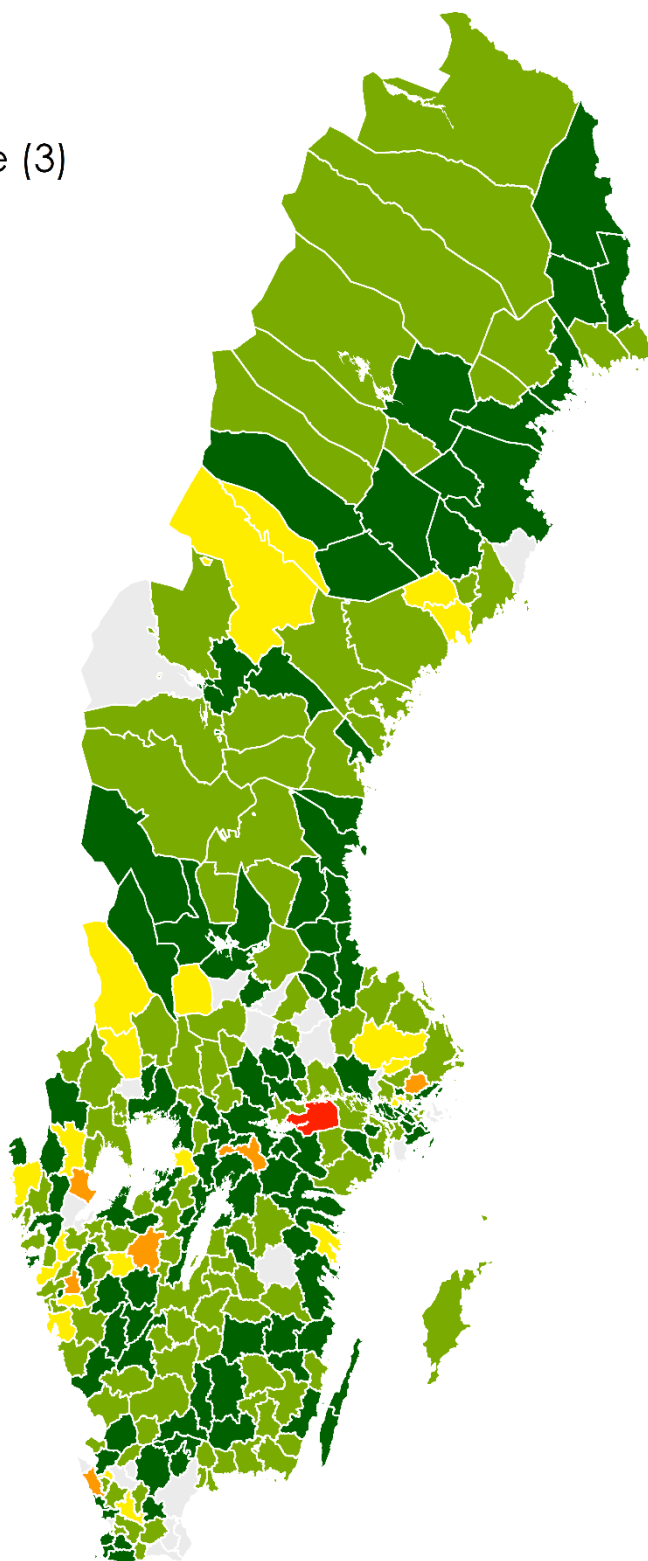
KOMMUNKOD	KOMMUNNAMN
1783	Hagfors
1784	Arvika
1785	Säffle
1814	Lekeberg
1860	Laxå
1861	Hallsberg
1862	Degerfors
1863	Hällefors
1864	Ljusnarsberg
1880	Örebro
1881	Kumla
1882	Askersund
1883	Karlskoga
1884	Nora
1885	Lindesberg
1904	Skinnskatteberg
1907	Surahammar
1960	Kungsör
1961	Hallstahammar
1962	Norberg
1980	Västerås
1981	Sala
1982	Fagersta
1983	Köping
1984	Arboga
2021	Vansbro
2023	Malung-Sälen
2026	Gagnef
2029	Leksand
2031	Rättvik
2034	Orsa
2039	Älvdalen
2061	Smedjebacken
2062	Mora
2080	Falun
2081	Borlänge
2082	Säter
2083	Hedemora
2084	Avesta
2085	Ludvika
2101	Ockelbo
2104	Hofors
2121	Ovanåker
2132	Nordanstig
2161	Ljusdal
2180	Gävle
2181	Sandviken

KOMMUNKOD	KOMMUNNAMN
2182	Söderhamn
2183	Bollnäs
2184	Hudiksvall
2260	Ånge
2262	Timrå
2280	Härnösand
2281	Sundsvall
2282	Kramfors
2283	Sollefteå
2284	Örnsköldsvik
2303	Ragunda
2305	Bräcke
2309	Krokom
2313	Strömsund
2321	Åre
2326	Berg
2361	Härjedalen
2380	Östersund
2401	Nordmaling
2403	Bjurholm
2404	Vindeln
2409	Robertsfors
2417	Norsjö
2418	Malå
2421	Storuman
2422	Sorsele
2425	Dorotea
2460	Vännäs
2462	Vilhelmina
2463	Åsele
2480	Umeå
2481	Lycksele
2482	Skellefteå
2505	Arvidsjaur
2506	Arjeplog
2510	Jokkmokk
2513	Överkalix
2514	Kalix
2518	Övertorneå
2521	Pajala
2523	Gällivare
2560	Älvsbyn
2580	Luleå
2581	Piteå
2582	Boden
2583	Haparanda
2584	Kiruna

SOCIALTJÄNST

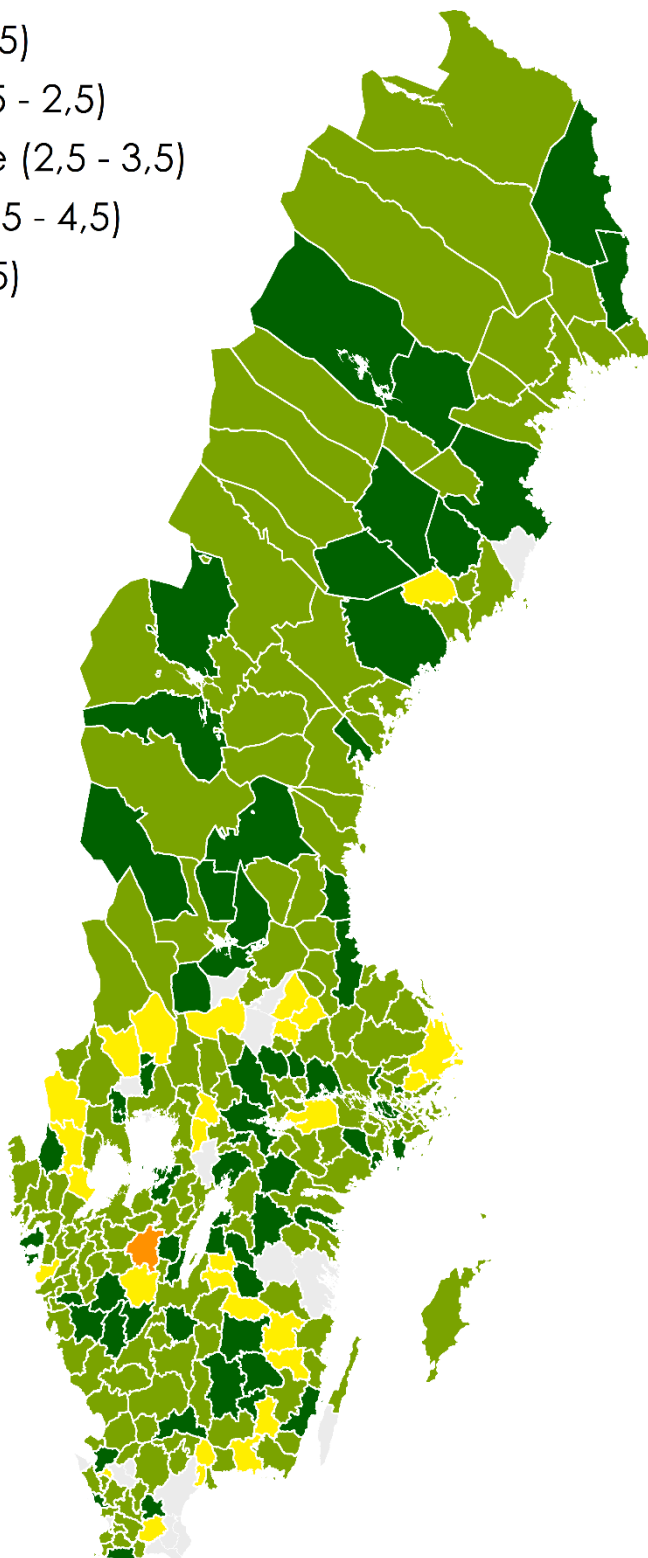
1.1 Nivå av påverkan på socialtjänstens barn- och ungdomsverksamhet

- Ingen (1)
- Måttlig (2)
- Betydande (3)
- Allvarlig (4)
- Kritisk (5)
- Saknas

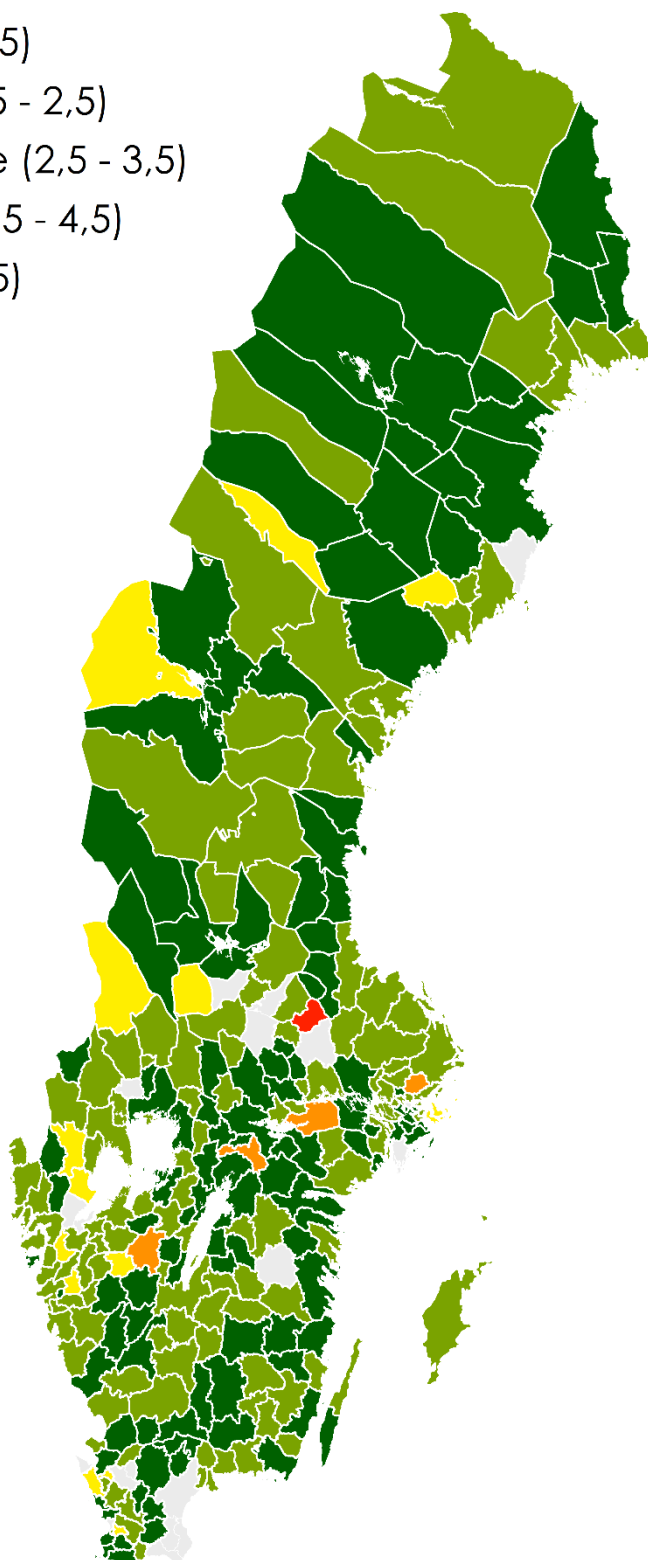
1.1+1.2 + 2.1 + 2.2 + 2.3 + 2.4 + 2.5 Socialtjänst samt skola/utbildning (ej överförmyndarverksamhet) – sammanvägt

- Ingen (< 1,5)
- Måttlig (1,5 - 2,5)
- Betydande (2,5 - 3,5)
- Allvarlig (3,5 - 4,5)
- Kritisk (> 4,5)
- Saknas

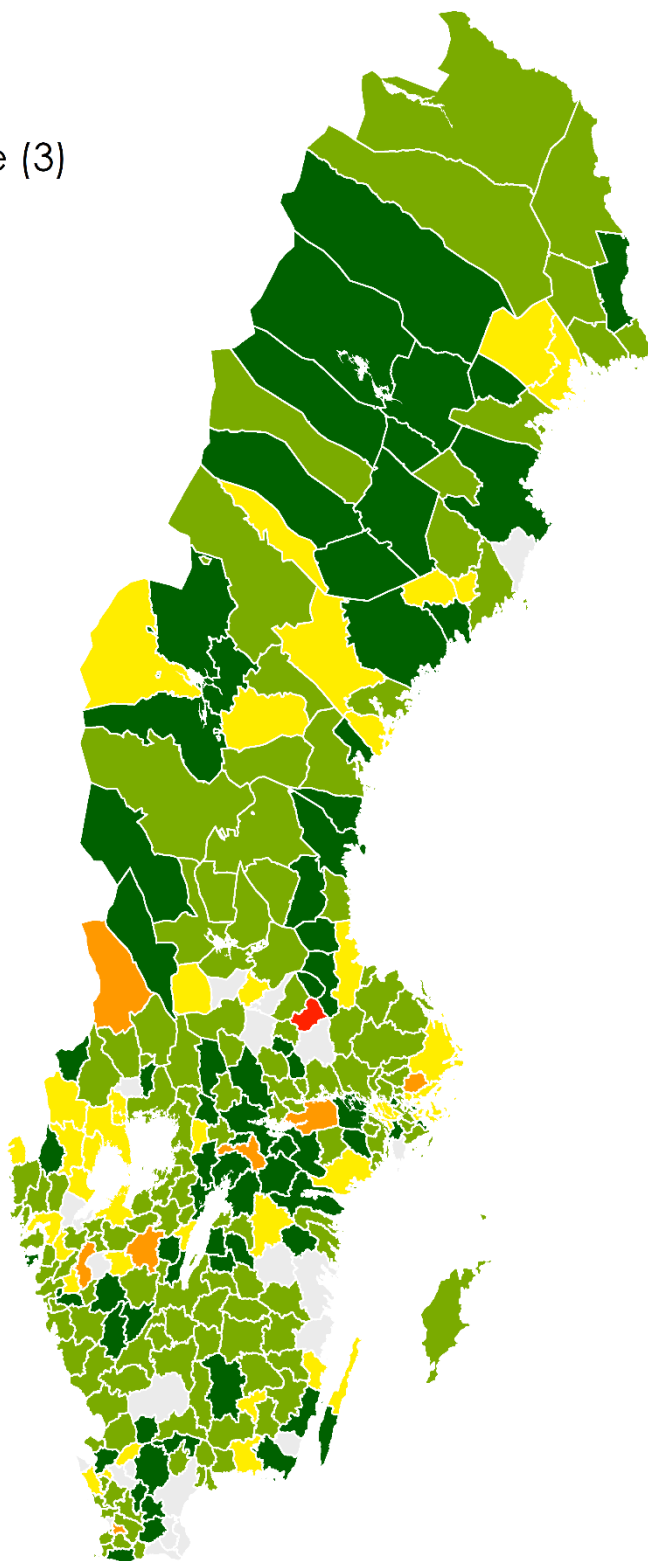
1.1+ 1.2 Socialtjänsten – sammanvägt

- Ingen (< 1,5)
- Måttlig (1,5 - 2,5)
- Betydande (2,5 - 3,5)
- Allvarlig (3,5 - 4,5)
- Kritisk (> 4,5)
- Saknas

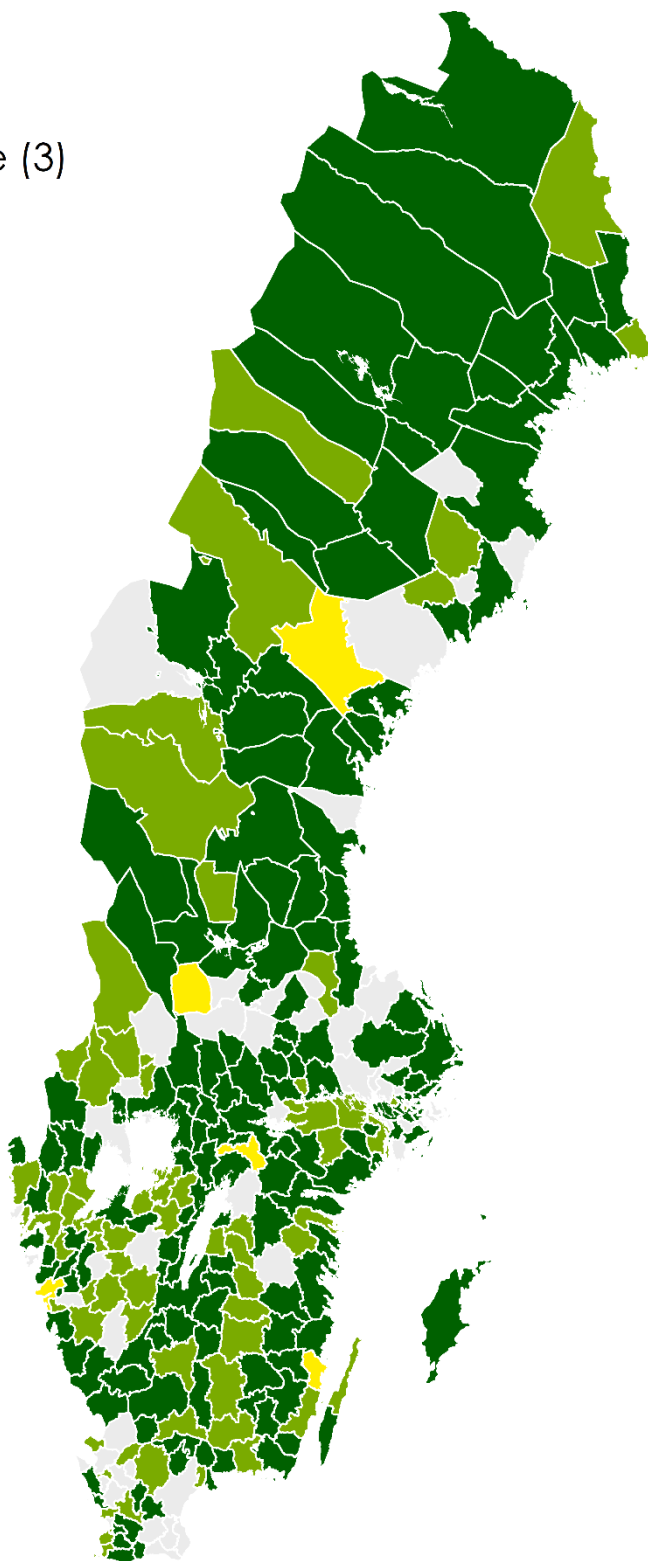
1.2 Nivå av påverkan på socialtjänstens övriga verksamhet

- Ingen (1)
- Måttlig (2)
- Betydande (3)
- Allvarlig (4)
- Kritisk (5)
- Saknas

1.3 Överförmyndarverksamhet

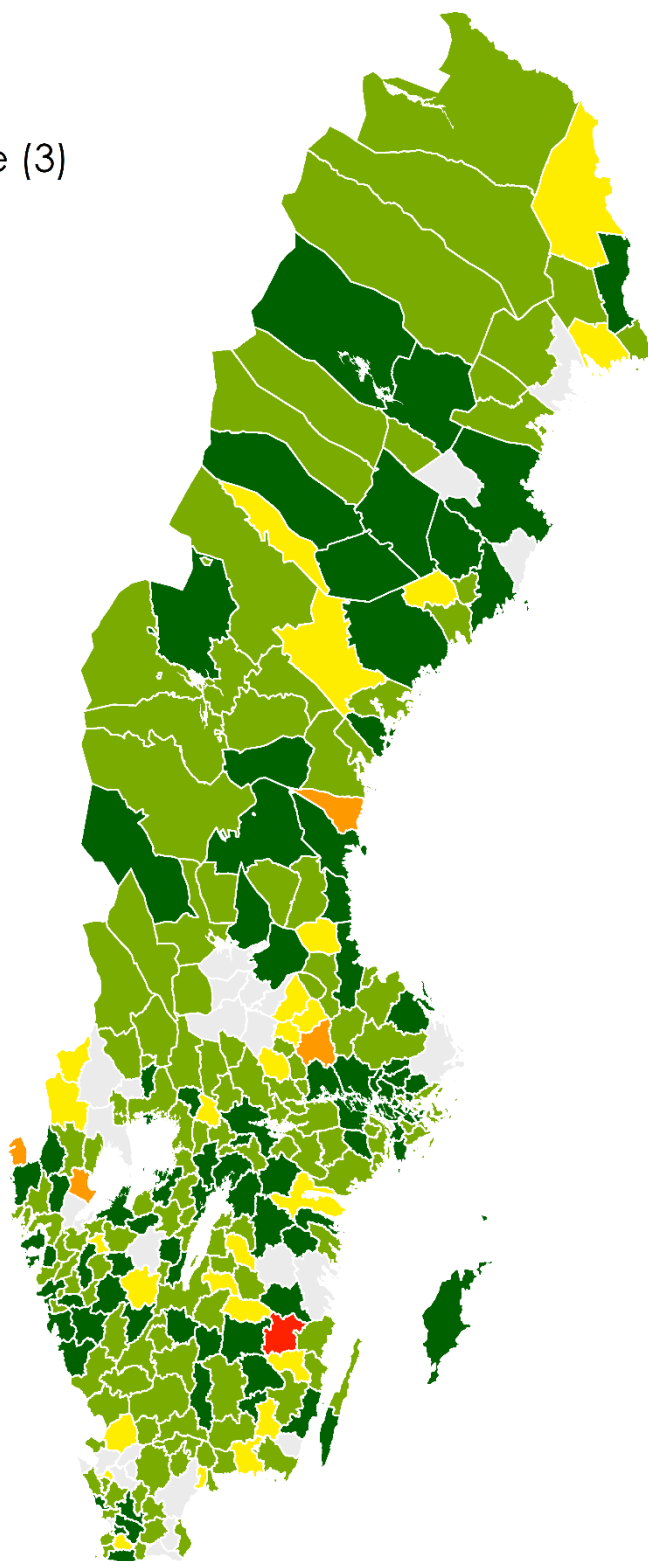
- Ingen (1)
- Måttlig (2)
- Betydande (3)
- Allvarlig (4)
- Kritisk (5)
- Saknas

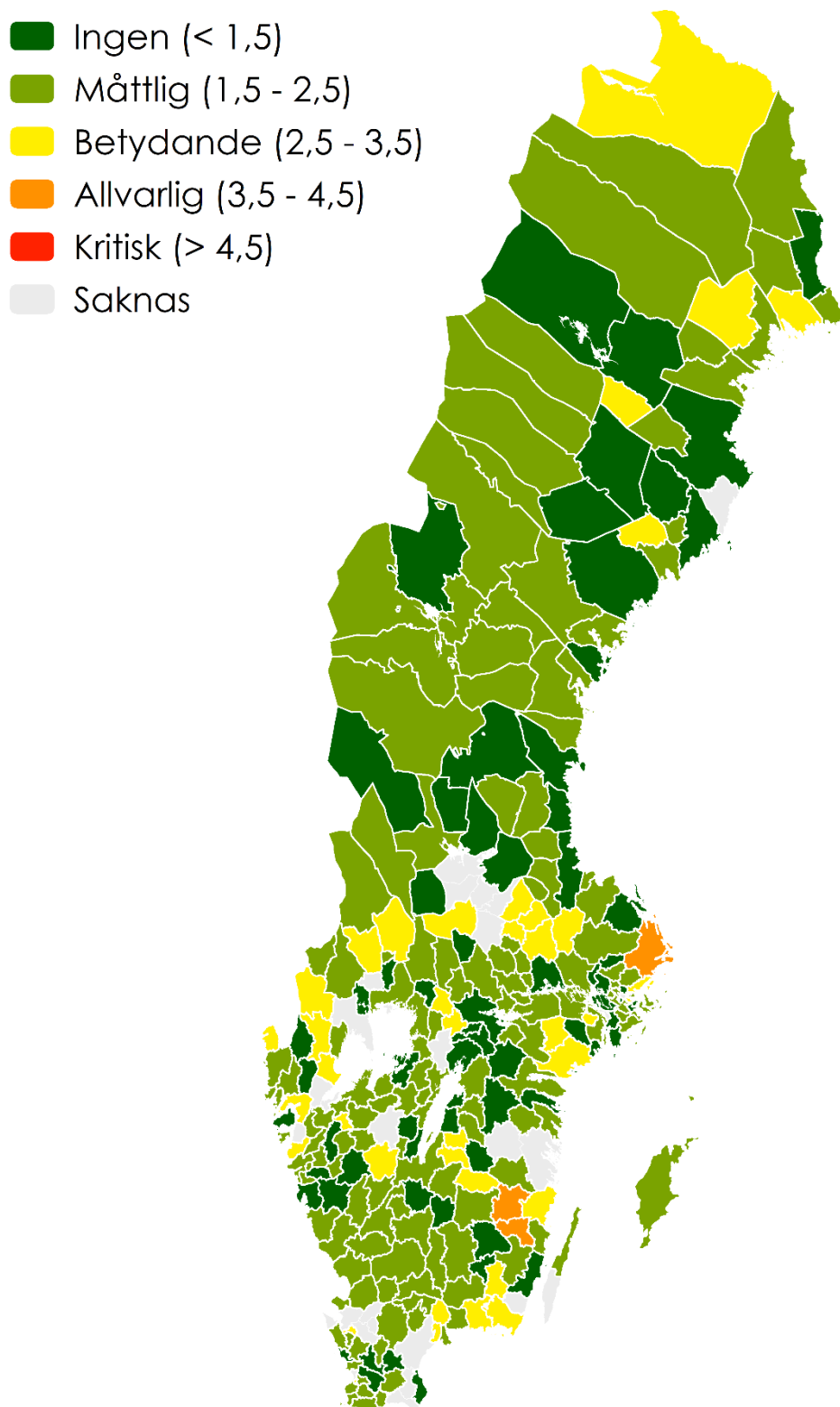
SKOLA OCH UTBILDNING

2.1 Nivå av påverkan på förskoleverksamheten

- Ingen (1)
- Måttlig (2)
- Betydande (3)
- Allvarlig (4)
- Kritisk (5)
- Saknas

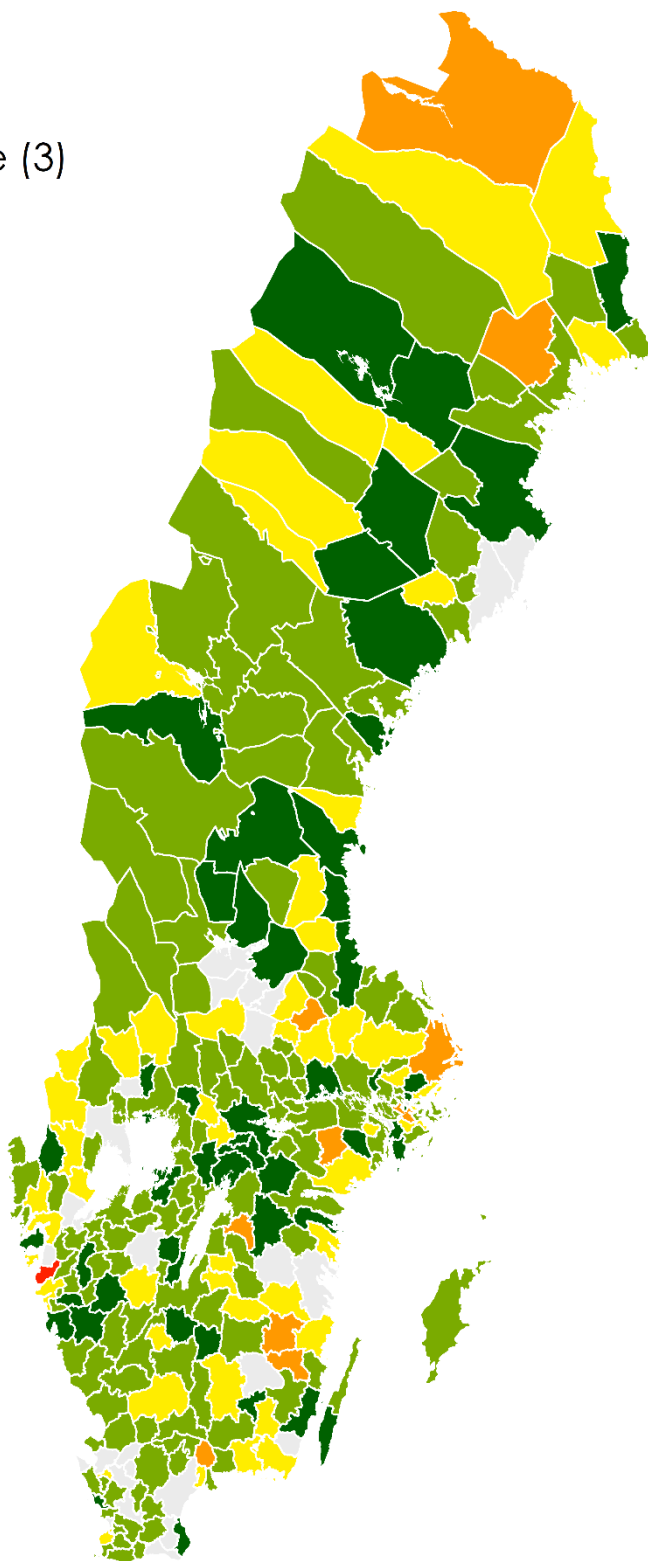

2.1 + 2.2 + 2.3 Förskola, grundskola och gymnasium – sammanvägt

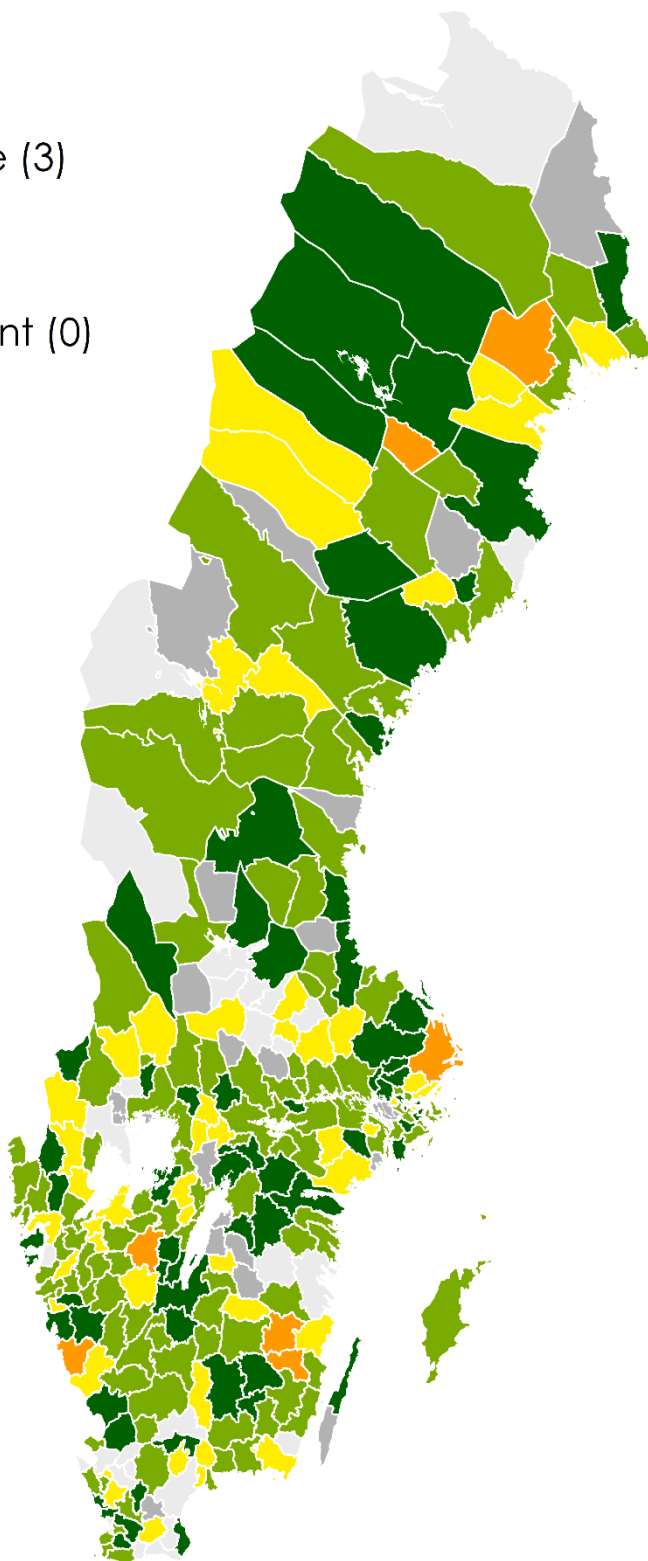
2.2 Nivå av påverkan på grundskoleverksamheten

- Ingen (1)
- Måttlig (2)
- Betydande (3)
- Allvarlig (4)
- Kritisk (5)
- Saknas

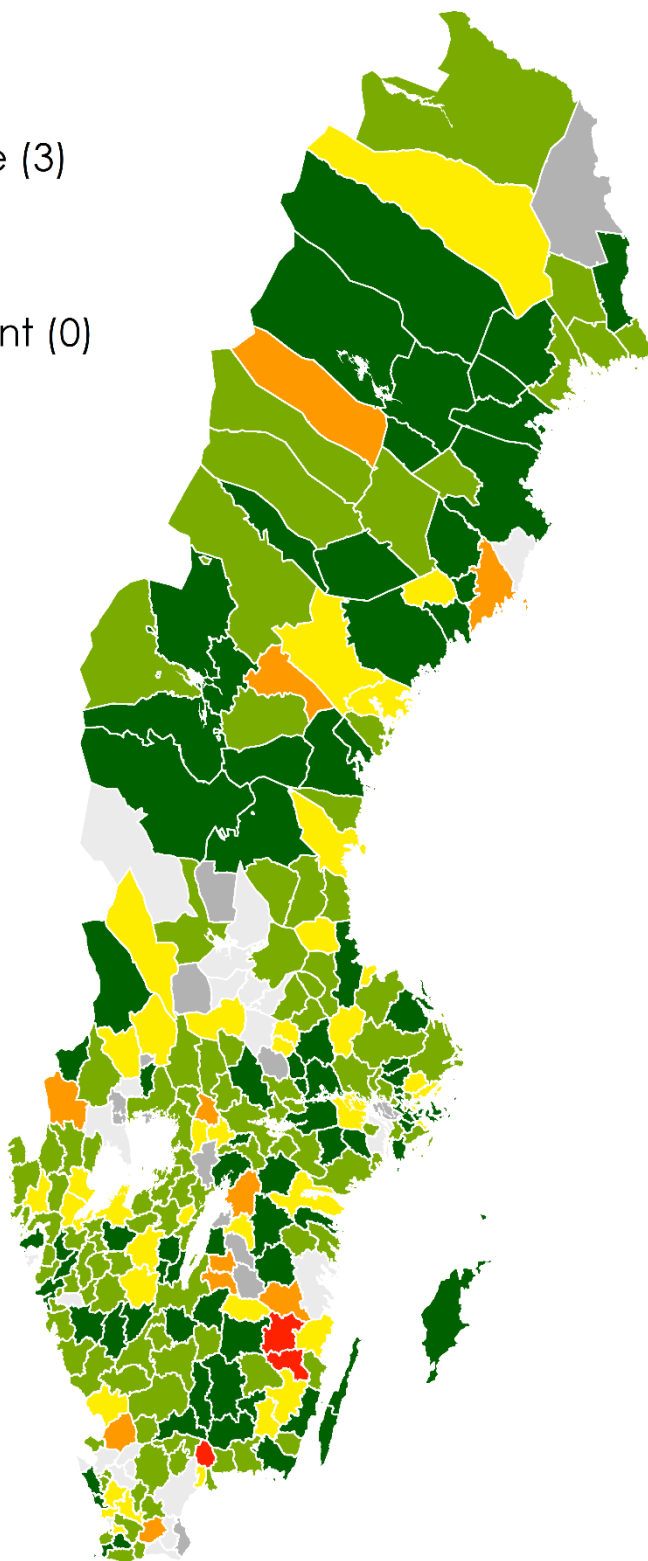
2.3 Nivå av påverkan på gymnasieverksamheten

- Ingen (1)
- Måttlig (2)
- Betydande (3)
- Allvarlig (4)
- Kritisk (5)
- Inte relevant (0)
- Saknas

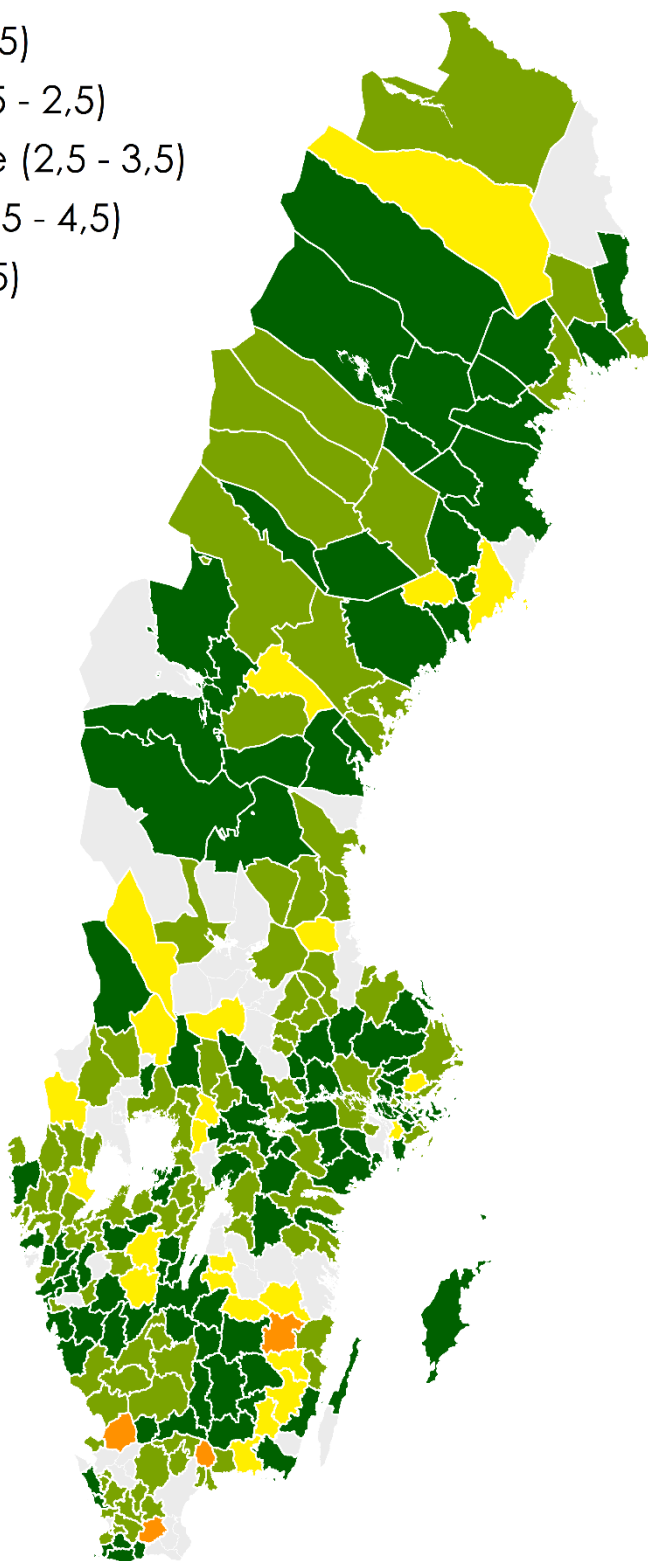
2.4 Nivå av påverkan på sfi-verksamheten

- Ingen (1)
- Måttlig (2)
- Betydande (3)
- Allvarlig (4)
- Kritisk (5)
- Inte relevant (0)
- Saknas

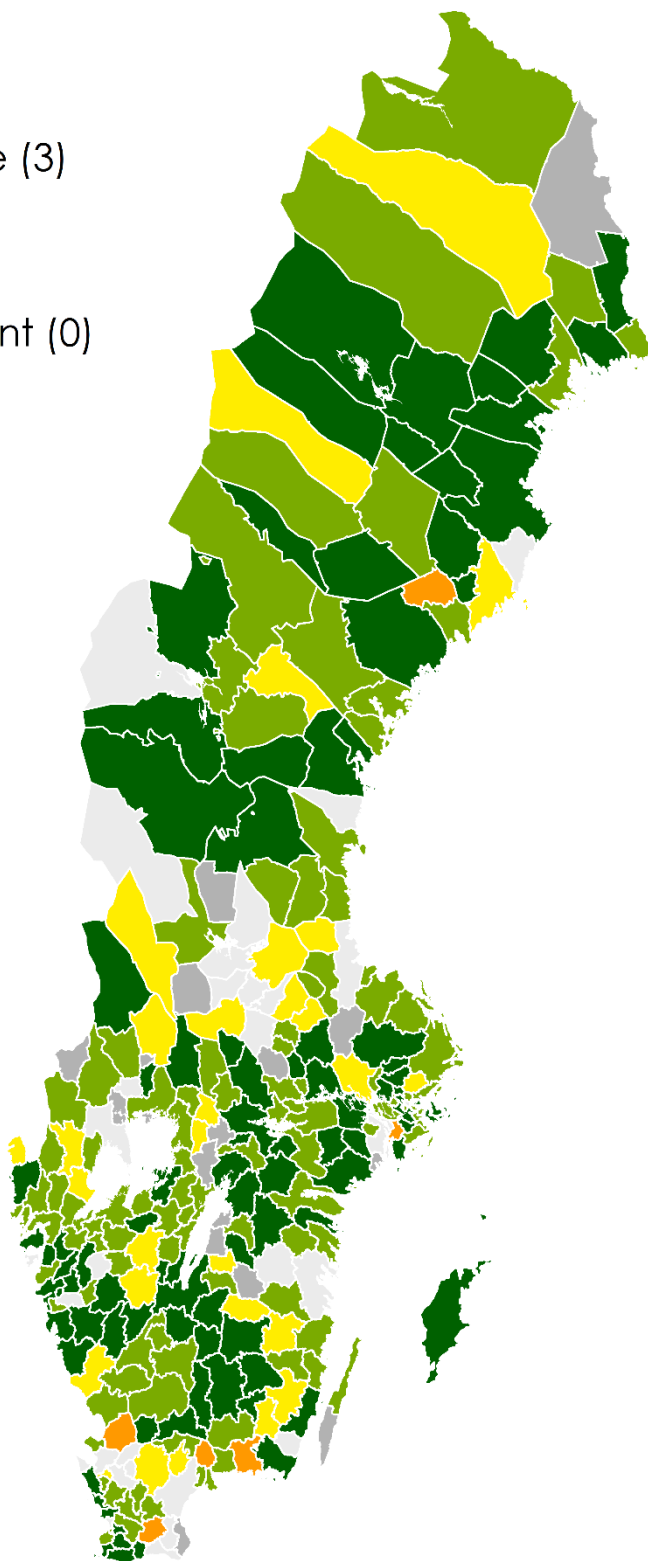
2.4 + 2.5 Sfi och övrig kommunal vuxenutbildning – sammanvägt

- Ingen (< 1,5)
- Måttlig (1,5 - 2,5)
- Betydande (2,5 - 3,5)
- Allvarlig (3,5 - 4,5)
- Kritisk (> 4,5)
- Saknas

2.5 Nivå av påverkan på den övriga kommunala vuxenutbildningen

- Ingen (1)
- Måttlig (2)
- Betydande (3)
- Allvarlig (4)
- Kritisk (5)
- Inte relevant (0)
- Saknas

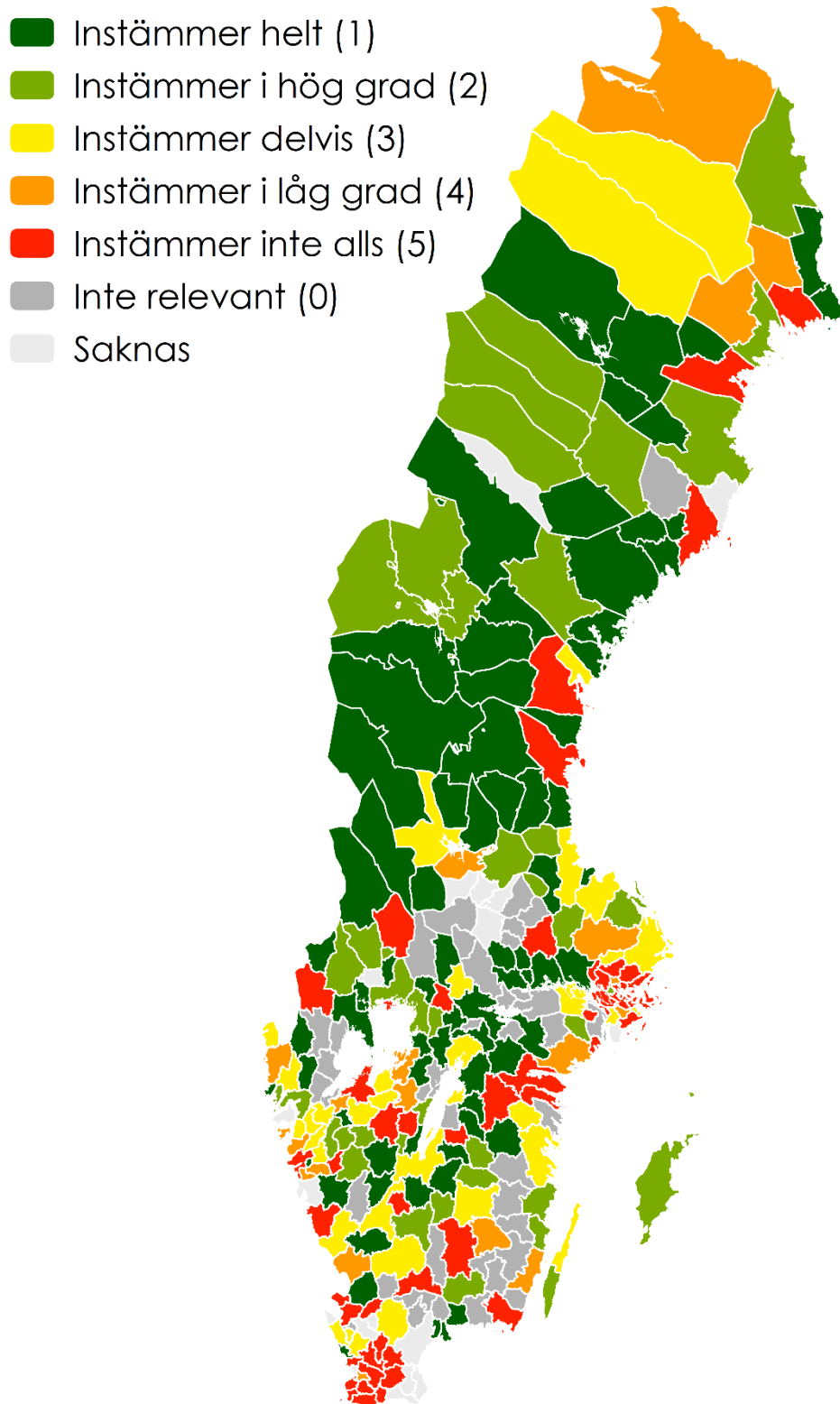

Nedan anges de sex kommuner som hamnar högst vid en sammanvägning av angivna nivåer av påverkan på socialtjänst, överförmyndarverksamhet och skola/utbildning

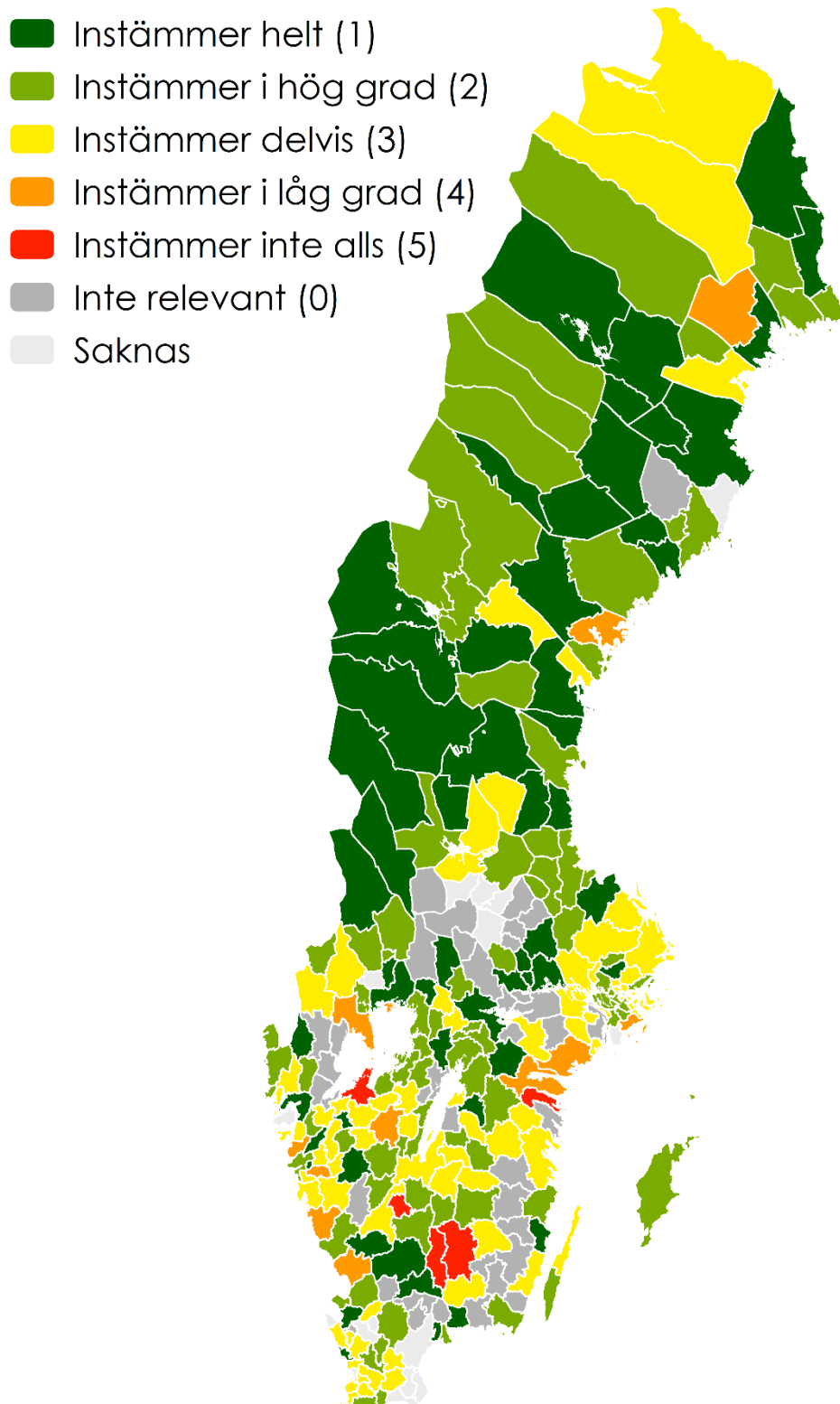
	Antal svar	Medel
Hultsfred	8	3,1
Mellerud	8	3,1
Bjurholm	8	3
Olofström	8	2,8
Högsby	8	2,7
Åstorp	8	2,7

BOSÄTTNING AV NYANLÄNDA

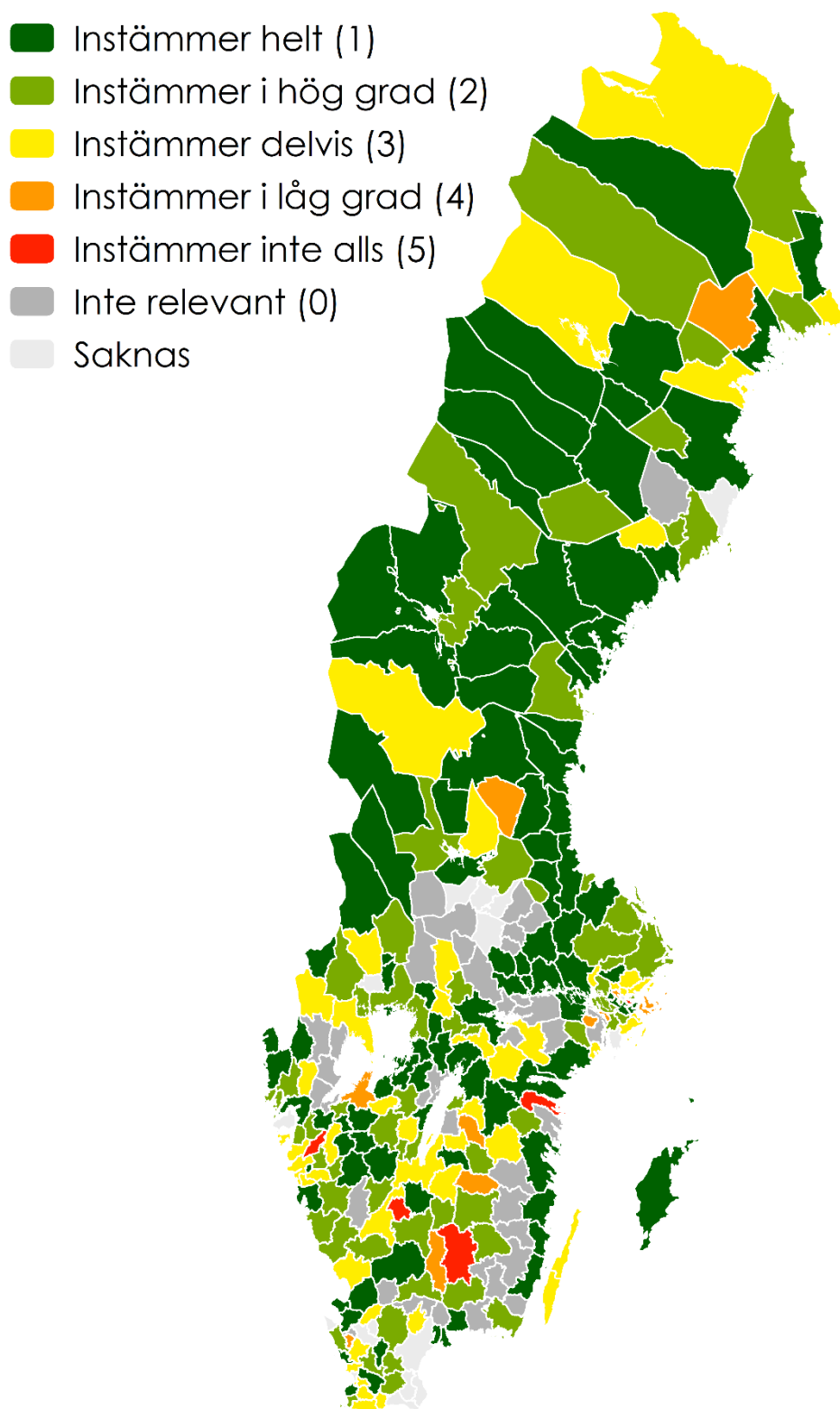
3.1 Kommunen erbjuder anvisade nyanlända permanenta bostäder.

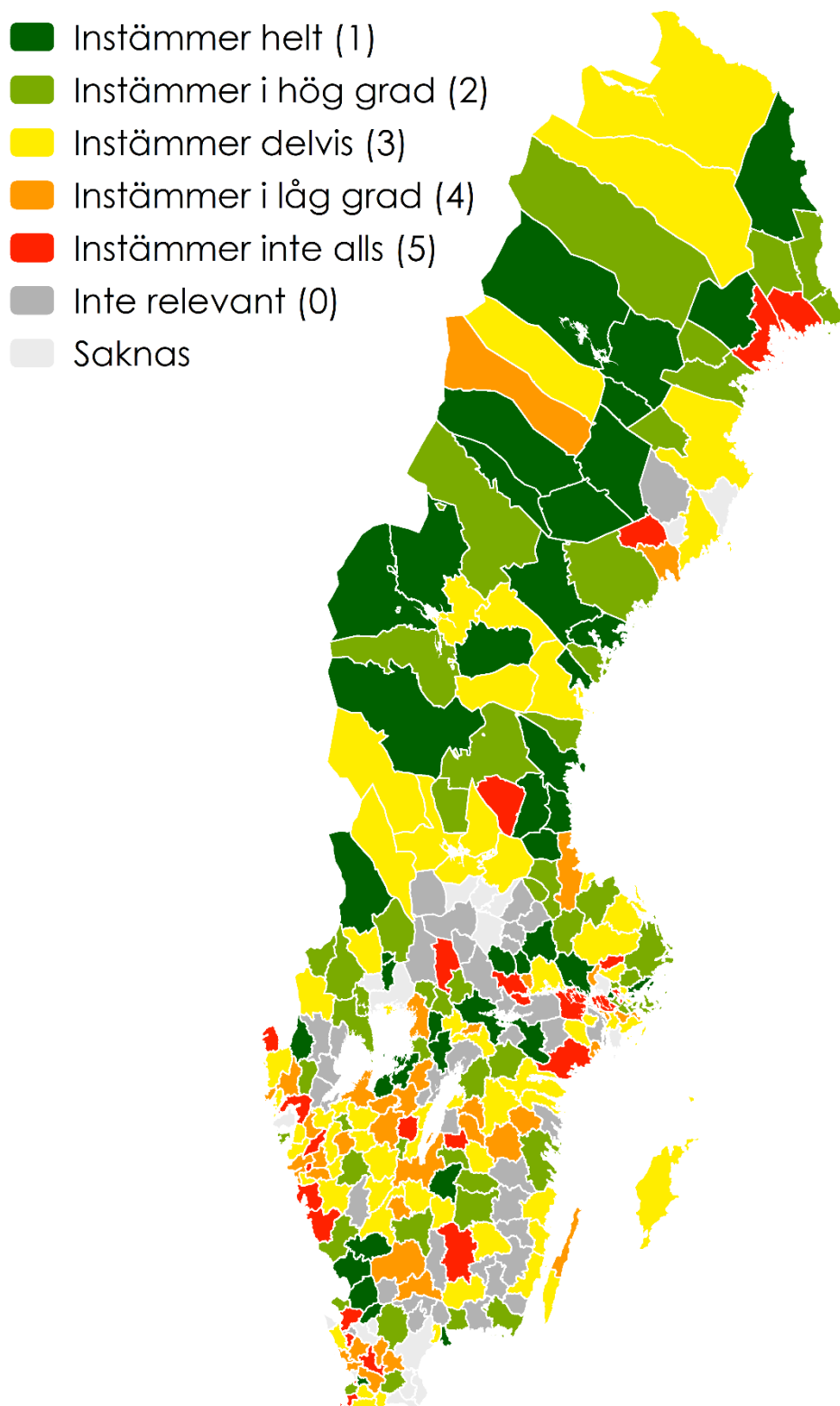
3.2 Kommunens bostadslösningar för anvisade nyanlända ger goda förutsättningar för etablering och integration.

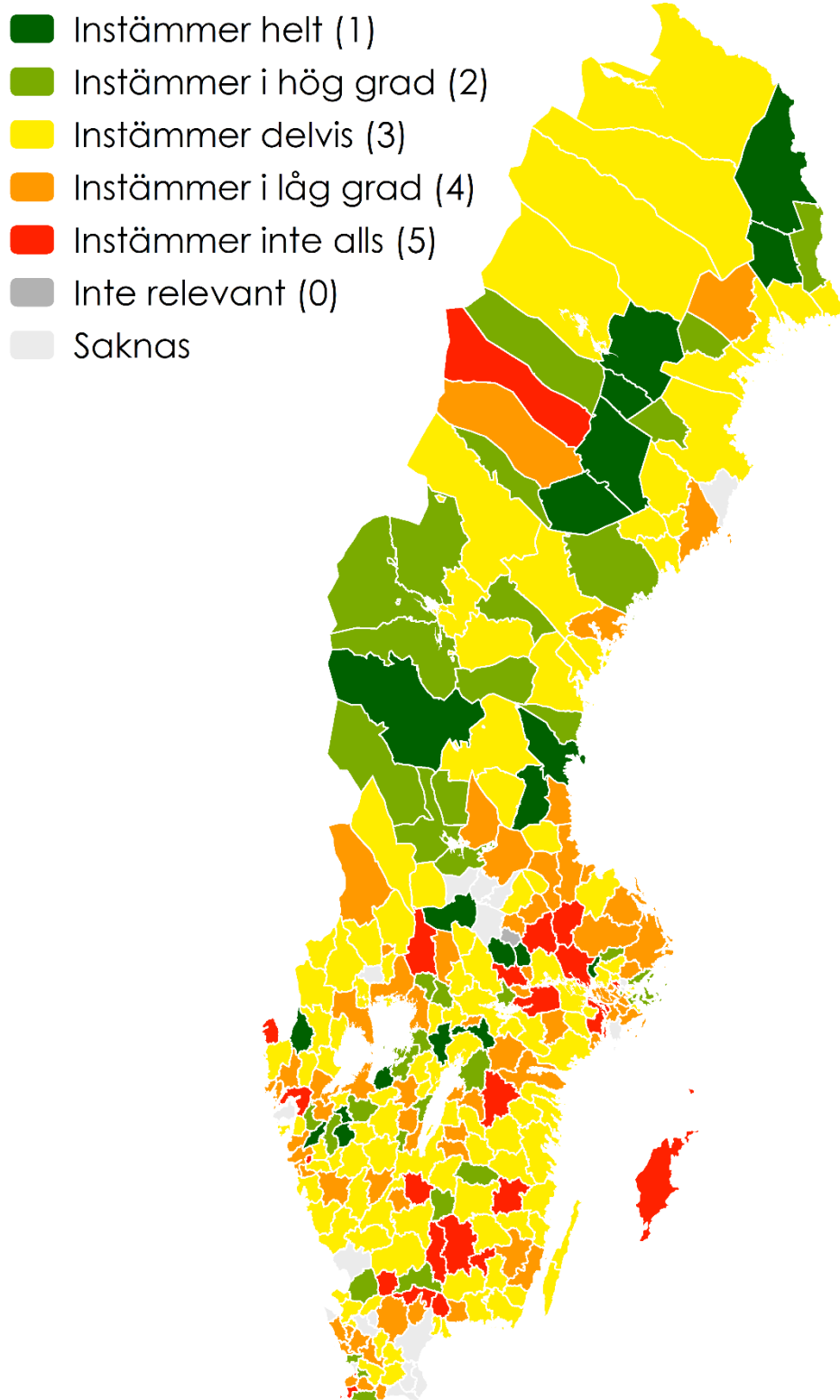
3.3 Kommunen arbetar aktivt för att skapa hållbara bostadslösningar för anvisade nyanlända

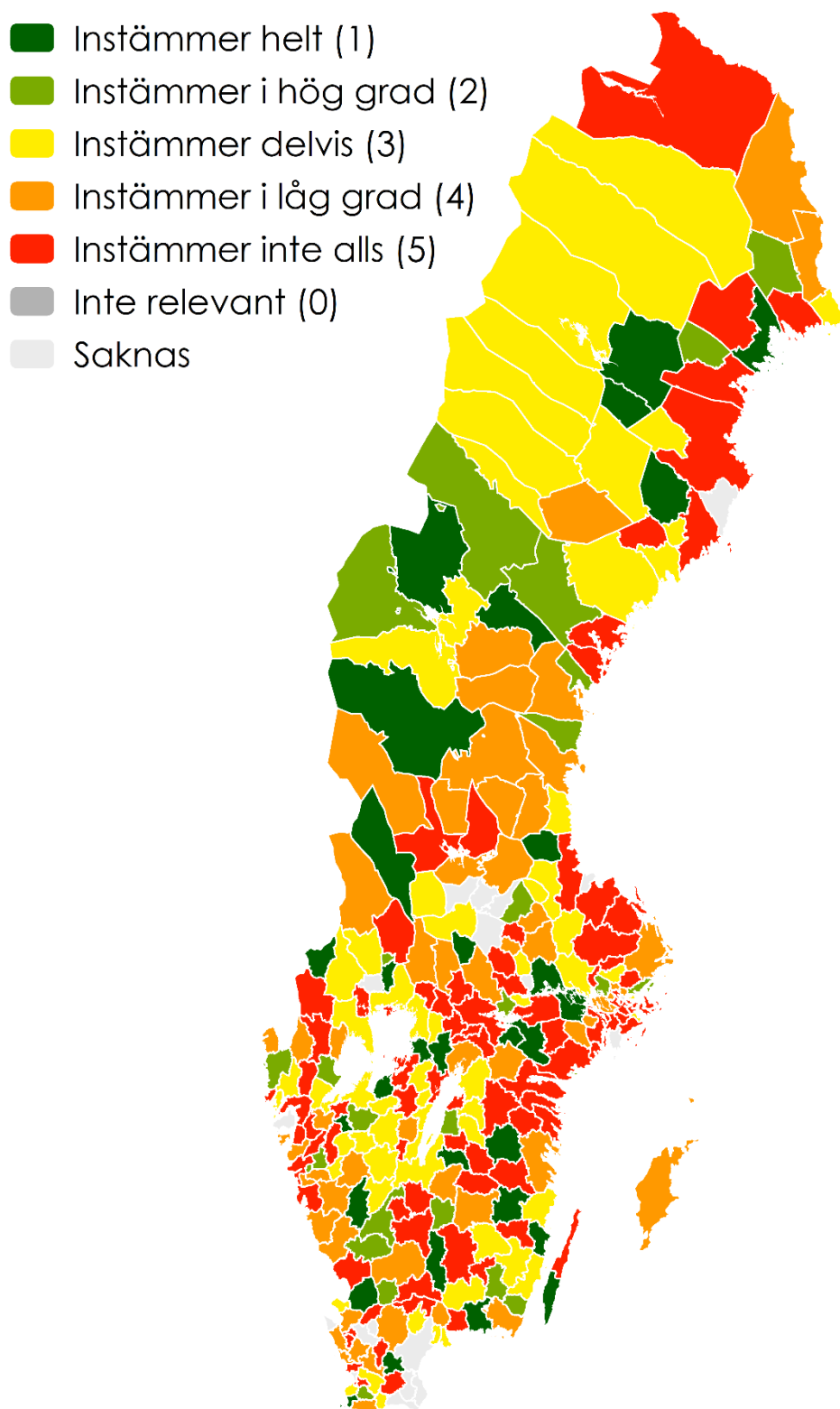
3.4 Kommunen ser *inga* undanträngningseffekter med anledning av bosättning av anvisade nyanlända.

3.5 Kommunen anser att boendesituationen för självbosatta nyanlända ger goda förutsättningar för etablering och integration.

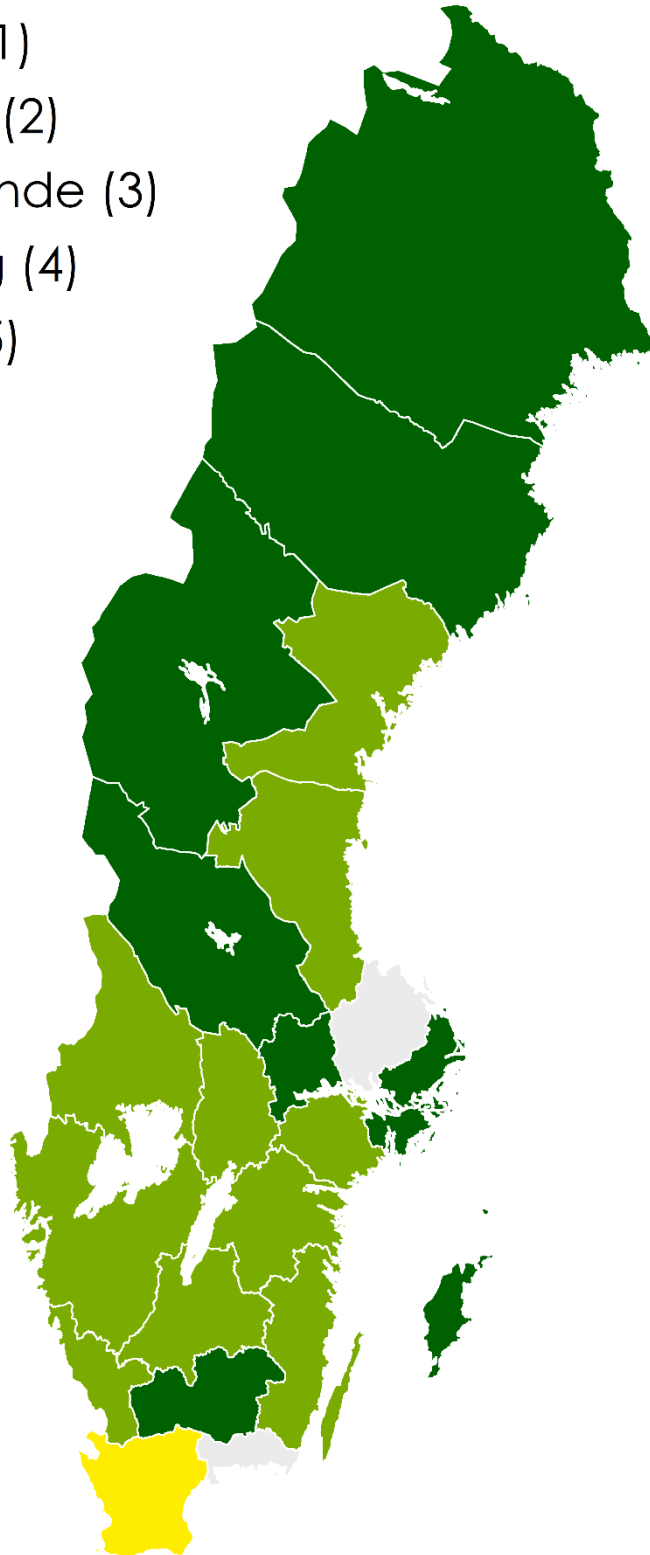
3.6 Kommunens arbete med bosättning av nyanlända innefattar självbosatta nyanlända.

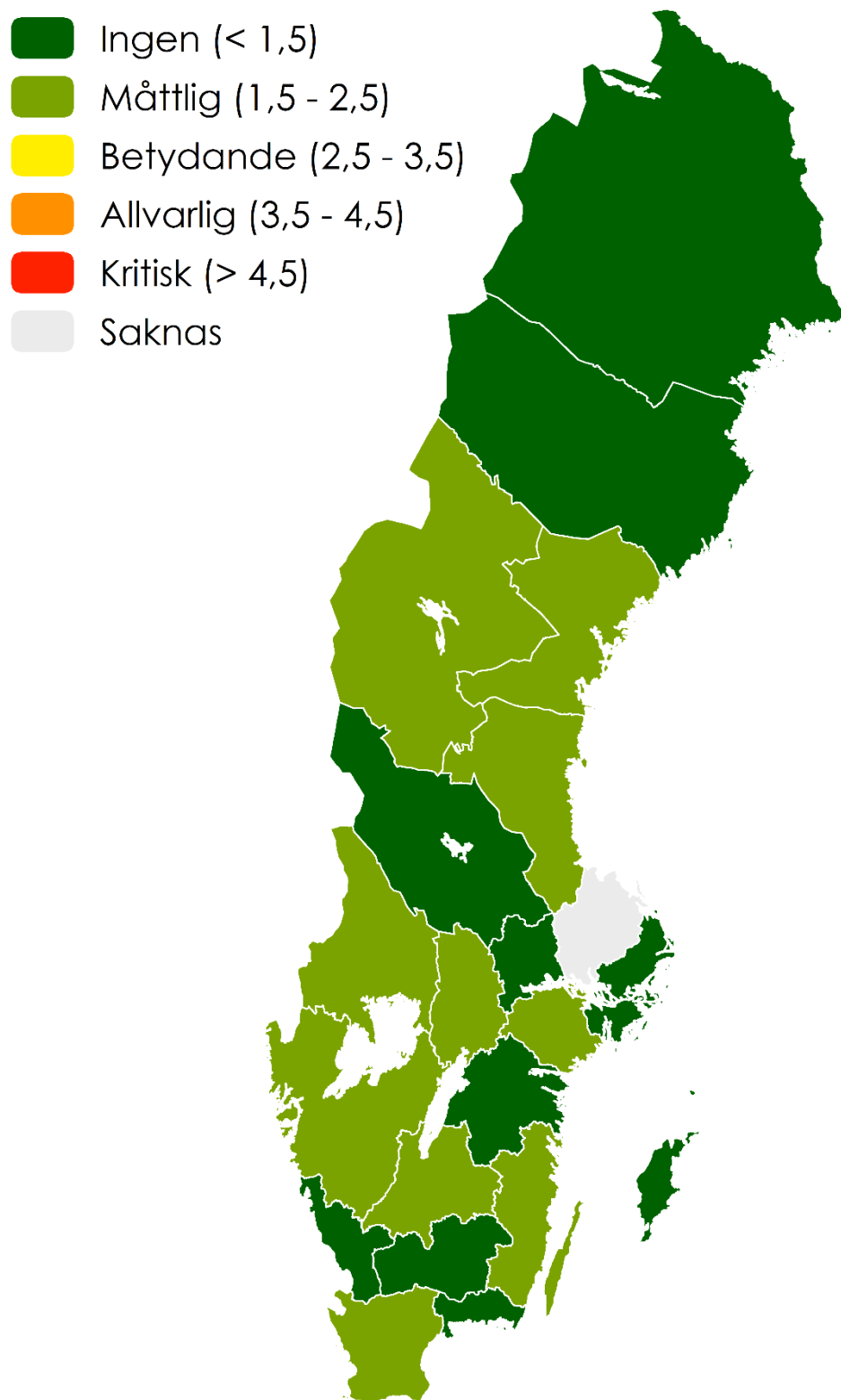
HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

1.1 Nivå av påverkan på primärvården

- Ingen (1)
- Måttlig (2)
- Betydande (3)
- Allvarlig (4)
- Kritisk (5)
- Saknas

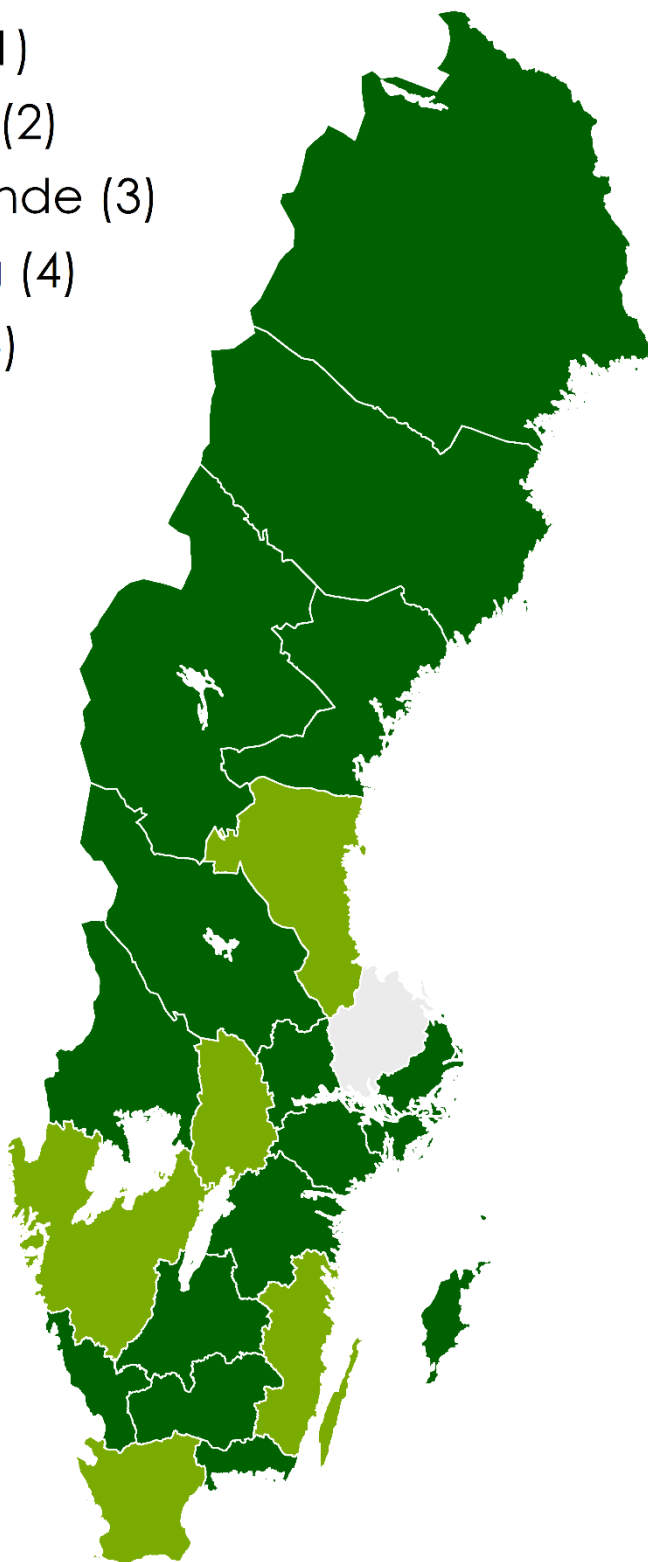

1.1–1.7 Påverkan på landstingens verksamhet, sammanvägt

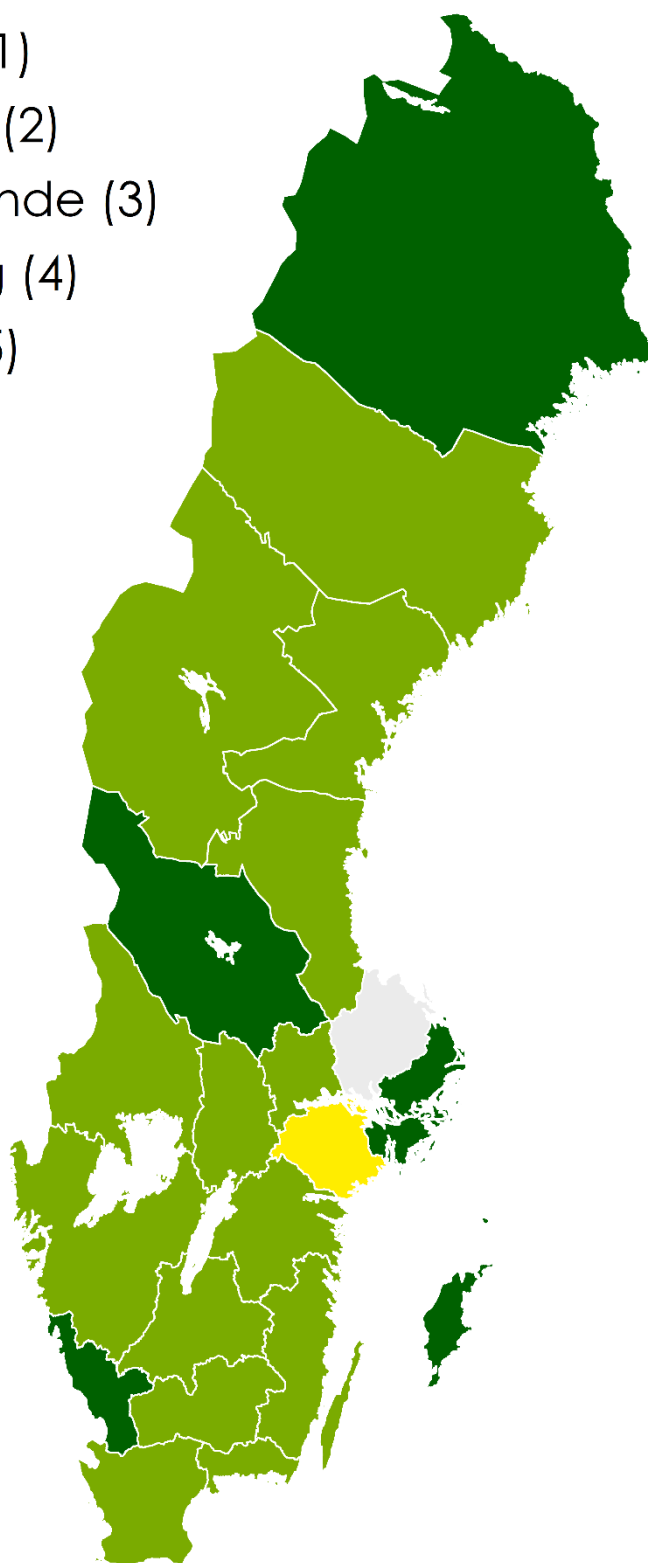
1.2 Nivå av påverkan på akutsjukvården

- Ingen (1)
- Måttlig (2)
- Betydande (3)
- Allvarlig (4)
- Kritisk (5)
- Saknas

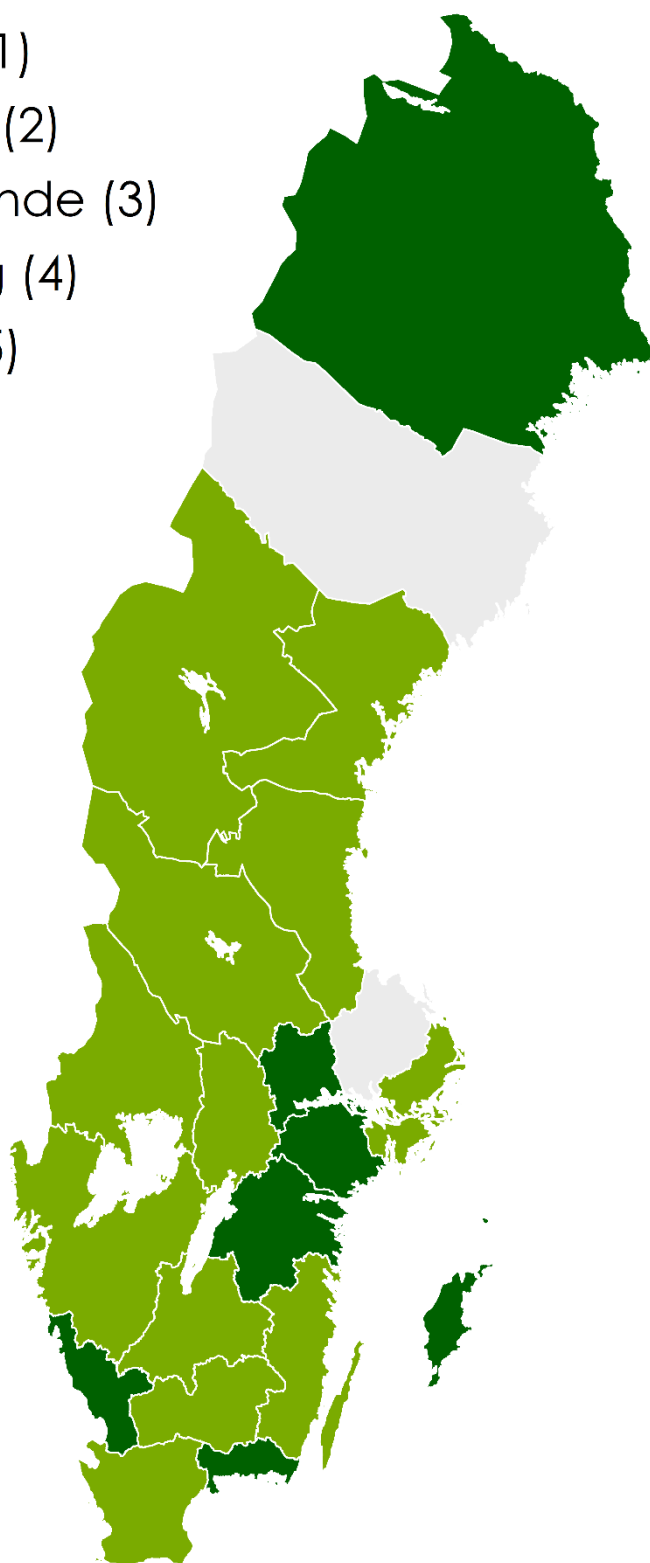
1.4 Nivå av påverkan på barn- och mödravården

- Ingen (1)
- Måttlig (2)
- Betydande (3)
- Allvarlig (4)
- Kritisk (5)
- Saknas

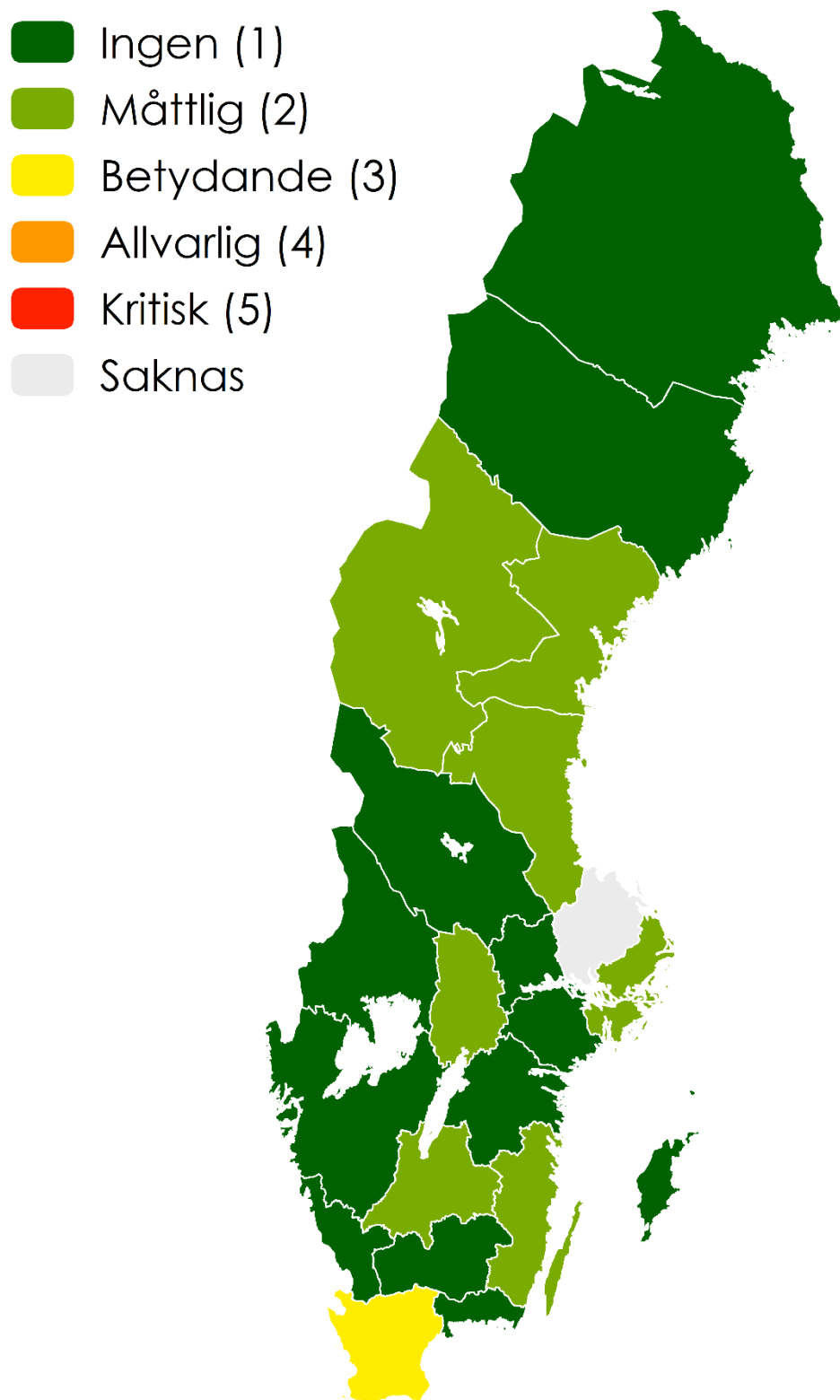

1.5 Nivå av påverkan på psykiatrin

- Ingen (1)
- Måttlig (2)
- Betydande (3)
- Allvarlig (4)
- Kritisk (5)
- Saknas

1.6 Nivå av påverkan på barn- och ungdomspsykiatrin

Länsstyrelserna